PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК VI ТРАВЕНЬ — MAY, 1965. ЧИСЛО 5

Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for Payment of Postage in Cash.

ПРОМІНЬ

РІК VI — ТРАВЕНЬ, 1965 — VOL. VI
Ч. 5 — Виходить раз у місяць — No. 5
Видає

Союз Українок Канади

Редагує Редакційна Колегія

Наталя Когуська — редакторка, Анна Токарик — голова Союзу, Ольга Войценко, Тоня Торохович, др. Ганна Янішевська, Оленка Негрич.

Передплату висилати на адресу:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

PROMIN

MAY, 1965 — VOL. VI
Monthly Publication — No. 5
Published by

Ukrainian Women's Ass'n of Canada

Edited by Editorial Committee

Natalia Kohuska, Editor

Subscription in Canada $3.50
Subscription in other countries 4.00
Single copy ..... .40

Address:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

На обкладинці — Китиця троянд матерям в день їх свята (К. С.)

В ЦІМ ЧИСЛІ

Ніна Натюк — Руки моєї матері 1
Напередодні нашого з'їзду 1
Д-р Ганна Янішевська — Леся Українка у світлі правди 2
В. Ніньовський — Дитина маляр 5
К. Теличко — Що можуть дати українські школи 7
В. Герега — Моїй матері піонерці 9
Ганя Стахів — Це була вона-мати 11
Вісті з централі Союзу 13
При праці для журнала 14
O. Negtych — Great Mothers 15
Brief to the Royal Commission B. & B. 16
Відділ для дітей 18
Громадська і родинна хроніка 20
Домашне господарство 32
Виказ ювілейних пожертв 33

ГОЛОСИ ЧИТАЧОК

У 5-ліття журнала хочемо дати нагоду нашим читачам висловити публично свою думку про журнал „Промінь". Причиною того є потреба звязків між читачем і редакцією і щоб редакція могла створити опінію про те, оскільки теперішній журнал відповідає читачам і оскільки в нім є запотребувань для інших ділянок, чи взагалі про його недостачі. Будемо містити за порядком все, разом з критикою, наколи вона буде конструктивна і корисна для читачів. — **Редакція.**

З нагоди 5-річчя „Променя", хай цей ювілейний рік буде роком перемоги, бо ще так недавно видання журнала було тільки мрією, а сьогодні „Промінь" є гордістю кожної членки Союзу. Щасти Боже в новому році.

Т. Дяковська, Гримзбі, Онт.

Вам, пані рератокрко та всім Вашим співробітницям желаю кріпкого здоровя і витревалости. Щасти Боже надалі.

Ю. Талпаш, Бюкенен, Саск.

Дякую щиро за висилку журнола. Він є моєю розрадою.

Гафія Габа, Гренд Велей, Онт.

При цій нагоді бажаю сказати Вам, що журнав „Промінь" я читаю з великою приємністю.

Г. Юзьків, Содбури, Онт.

Щоро дькую за висилання мені „Промінь". Журнал є цінний і цікавий для мене.

Ольга Чорна, Ню Вестминстер, Б. К.

На журнал „Промінь", я завжди очікую і ним радію. Бажаю здоров'я у Вашій цінній праці та багато успіхів.

К. Василишин, Бемзвел, Онт.

Щиро бажаю, щоб журнал наш поширився між українським жіноцтвом, не тільки в Канаді, але й поза нею. Хай Бог благословить Вашу дальшу щиру працю.

А. Олійник, Ріджайна, Саск.

Дуже Вам вдячна за прислані мені минулорічні числа журнала „Промінь". Прочитала я всі з увагою і великим зацікавленням. Кожне число я зберігаю і шаную. Всей наш журнал дуже мені сподобався своїм змістом. Я знаю, як тяжко було його Вам розпочати, але хочу вірити, що наше жіноцтво розуміє його потребу, оцінить та підтримає. Засилаю передплату і пожертву (були проголошені давніше). Живу Вам успіху.

Параска Стефанюк, Невбрук, Алта.

... Разом засилаю Вам мою щиру оцінку журнала „Промінь". Він дуже цікаво і гарно редагований.

Павліна Калинчук, Годсон Бей, Саск.

Складаю Вам щиру подяку за Вашу терпеливість, що Ви так довго чекали і не перевели мені висилки журнала. Хай Вас Бог обдарує добрим здоровям та силами за Ваші цінні труди, за такий гарний журнал, що Ви його нам редагуєте. Бажаю щасливого нового року Вам і всім передплатникам, а тим, що на рідних землях, щоб Бог послав їм волю.

Доня Балюк, Ворвік, Алта.

Бажзю Вам кріпкого здоров'я і витривалости у Вашій так цінній і корисній праці для нашого жіноцтва через журнал „Промінь".

А. Конічковська, Содбури, Онт.

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

РІК VI | ТРАВЕНЬ, 1965 | Ч. 5

Напередодні нашого з'їзду

Готуємось до чергового нашого головного з'їзду. Провід нашої організації вже проголосив дату з'їзду. Відбудеться він у Торонто в днях 9, 10 і 11-го липня 1965 року.

Хочеться щирим серцем повітати і дату з'їзду і його місце і взагалі з'їзд як такий. З'їзд це наша трибуна. Без з'їзду у нас не було б спільної думки, ми були б розпорошені і кволі. З'їзд скріплює наші сили, які в сьогоднішнім розбурханім життю так часто опадають. З'їзд і зустрічі зогрівають нас до витривалої дальшої праці, з'їзд виточує дорогу для нашого завтра.

Два роки часу минуло від останнього головного з'їзду. Затоплені в нашій клопітній праці на місцях, ми не помітили, коли проминув час. Інакшими були два роки для нашого проводу. Даючи керму внутрішній праці організації, провід ставав обличчям до зовнішніх проявів, зустрічав їх, вирішував, стояв на сторожі своєї ідеології, не раз боронив і свої власні привілеї, маючи на увазі добро організації насамперед і добро тієї справи, якій організація служить.

Кілька важливих питань було виринуло перед нами як перед організацією в минулих двох роках, в яких нам треба було знайти своє місце і сказати своє слово. Одним з них було видвигнене в Канаді питання двокультурности і двомовности. Питання ці заповняли сторінки як англомовної, так і іншомовної преси, обговорювались по радіо, висвітлювались в цій справі на телевізії, конференціях. Перед Союзом Українок Канади було завдання зайняти становище в цій справі, заявити себе словом перед Королівською Комісією.

Друге важливе питання, з яким зустрінувся наш провід — це надходяче сторіччя Канади і наш вклад в нього з цієї нагоди. Якою формою організація зарепрезентує себе? Яким способом виявить духовість української жінки в колі інших народів? І знов провід організації шукає доріг, розглядає пляни, важить можливості, зустрічається з перешкодами і знов пляну є. Що вибрати із скарбниці рідної культури, щоб гідно стати поруч інших народів і зарепрезентувати себе?

Далі, оцей наш з'їзд в Торонто, це останній перед нашим 40-літтям, перед ювілейним нашим з'їздом, який і своєю програмою і організація своїми досягненнями мали б дати все те, що найкраще — показати жіноцтво, виховане в рядах Союзу Українок Канади, ідейне, освічене, духове зріле і патріотичне. На багато питань нам треба на цім з'їзді знайти відповіді.

А ось ще одно: Кожна організація бажає рости, міцніти. Це нормально для життя і поступу. Бажає рости і міцніти Союз Українок Канади; рости і міцніти не лише числом членства, але його якістю, міцніти працею над собою, над поширенням свого українського горизонту. Нам треба вглянути, чи не загрожене наше життя, наше завтра.

Провід нашої організації числить на нас, на своїх членів, на провід на місцях, на відділи, на провінціяльні управи, на комітети різних ділянок. Ми вложили в руки нашого головного проводу керму нашої організації, ми сподіваємось від проводу найкращої діяльности. Провід наш, не менше, має право числити на нас, своїх членів, сподіватись від нас повної кооперації. А цією кооперацією має бути наша повна участь в головнім з'їзді.

Готуємось до з'їзду і їдемо на з'їзд!

Ніна Гнатюк

РУКИ МОЄЇ МАТЕРІ

В мами руки росяні і теплі,
Мозолів запилені медалі,
В мами руки, мов пшеничні стебла,
В мами руки з хліба і печалі.

Йдуть медово, гірко і солоно,
Йдуть віки — в цвіту, в диму, у глеї,
Сперся світ на дві рясні долоні —
На долоні матері моєї.

ГОТУЙТЕСЬ ДО ГОЛОВНОГО З'ЇЗДУ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ.
МІСЦЕ З'ЇЗДУ — ТОРОНТО. ДАТА 9, 10 і 11-го ЛИПНЯ, 1965 РОКУ.

Д-р Ганна Янішевська

Леся Українка у світлі правди

(Доповідь, виголошена на святі Л. Українки в Торонто).

Два роки тому ми святкували 50-ліття з дня смерти Лесі Українки. Із цієї нагоди Централя Союзу Українок Канади видала „Програму академії пам'яті Лесі Українки і Ольги Кобилянської". У вступному слові до цієї програми я звернула увагу на те, яке неймовірне перекручування фактів червоною ниткою тягнеться в усіх численних виданнях УССР про творчість Лесі Українки. Поступовість думок Лесі Українки, її змагання вивести українську літературу на міжнародню арену, сила її вогненного слова у боротьбі за визволення українського народу зводиться у совєтських виданнях до соціяльної боротьби, до наслідування ідей Маркса, Енґельса та Леніна.

Очевидно, наші науковці з-поза залізної заслони віддають данину своєму панові — політичній концепції завойовника-москаля: інакше б їх праці не побачили світу взагалі. А в цих працях, поминувши данину панові, наші науковці зібрали чимало цікавого матеріялу про життя і творчість Лесі Українки. Постараюся у своїй доповіді вибрати із цієї полови лише зерна об'єктивної правди, а головну увагу звернути на слова тих дослідників творчости Лесі Українки, що за цю правду загинули там у московській неволі, як от — Микола Зеров, Михайло Драй-Хмара та інші, „їм же ність числа", як також зверну увагу на праці тих дослідників, що вийшли поза межі Батьківщини, і тут, у вільному світі, можуть говорити правду.

Незаперечний доказ про засадничі розходження між російським та українським народом дає сама Леся Українка у поемі „В дому роботи — в країні неволі". В цій поемі Леся Українка виводить постаті двох рабів: раба — єгиптянина з панівної нації та раба — гебрея, раба з рабів. Між ними не може бути спільної мови, як не може бути спільної мови між пануючим московським та поневоленим українським народом. Ця істина висловлена устами раба-гебрея, це — уособлення українця в московській неволі, в домі неволі.

„Я мушу знати, що я тут раб з рабів,
що він мені чужий, цей дім неволі,
що тут мені товаришів нема."

Углиблюючись у душу гебрея, Леся Українка, як зазначає Микола Євшан, „думала про Україну, серцем була при нас, писала навіть про наш час і обставини" (Літературно-Науковий Вісник, жовтень-грудень 1913). Чужа тематика у творах Лесі Українки — це лише зовнішня одежа, бо „змістом — творчість її плоть од плоті й кров од крови української сучасности", як влучно зазначає Михайло Драй-Хмара.

Еспанія, Рим, Єгипет це „більш-менш прозорі псевдоніми її рідного краю", як каже Микола Зеров.

Творчість Лесі Українки — це найвище мистецьке досягнення української поезії і драми на межі XIX і XX-го століття. На цьому погоджуються всі дослідники творчости Лесі Українки, як тогочасні, так і наші сучасники по обидва боки залізної заслони.

В особі Лесі Українки щасливо поєдналися великий природний талант мистця, блискуча европейська літературна освіта та ерудиція, палка вдача непримиренного борця проти неправди і неволі, глибокий патріотизм, волелюбність та гуманізм, засновані на широкому християнському світогляді.

Леся Українка (Лариса Косач) народилася 25-го лютого 1871-го року у місті Звягелі на Волині. 80-ті роки минулого століття, коли вийшли в світ перші несміливі вірші Лесі Українки, були тяжкі для української культури. Царські укази 1863, 1876 та 1881 рр. стискають українське слово залізними лещатами цензури. Вага видавничої праці переноситься на західні українські землі. Проте, не зважаючи на утиски, українське слово жило, розвивалася українська культура. Ціла низка письменників, як от — Іван Франко, Панас Мирний, Іван Нечуй-Левицький, Михайло Старицький та інші збагачують літературу новими творами. З'являються нові імена в українській літературі: Іван Карпенко-Карий, Наталія Кобринська, Ольга Кобилянська, Олена Пчілка, Дніпрова Чайка, Борис Грінченко та інші.

Нечуваного розвитку досягає український театр завдяки роботі славних драматургів — Михайла Старицького, Марка Кропивницького, Івана Карпенка-Карого та корифеїв української сцени — Марії Заньковецької, Олана Саксаганського, Миколи Садовського, Ганни Затиркевич-Карпинської та інших. Українська музика досягає небувалих висот у творах генія Миколи Лисенка, видатного композитора П. Ніщинського та інших.

На цьому тлі виростає постать Лесі Українки, поетки, письменниці і драматурга, клясика української літератури. Культурне родинне оточення, особливо вплив матері, письменниці Олени Пчілки та дядька Михайла Драгоманова, сприяють розвиткові літературних здібностей Лесі Українки та зростові її національної свідомости.

Олена Пчілка заохочує доньку до писання та до перекладів із чужих мов, також переймає на себе турботи про видання Лесиних творів. Свою творчість Леся Українка почала з лірики. Уже 12-літньою дівчиною пише вірші. Перші вірші Лесі Українки були надруковані 1884-го року у львівському журналі „Зоря" під назвами „Конвалія" і „Сафо". 1887-го року в жіночому альманасі „Перший вінок" було видруковано ще чотири вірші Лесі Українки під заголовками: „Русалка", На зеленому горбочку", „Любка" і „Поле". З кожним дальшим віршем поетка росте і прямує до вершин своєї творчости. За допомогою Івана Франка 1892-го року виходить у світ перша книжечка поезій Лесі Українки — „На крилах пісень". Тогочасна критика зустріла появу цієї книжки з великим захопленням, що видно з рецензій Івана Франка та Осипа Маковея в „Зорі", а І. Верхратського в „Ділі".

У другій половині 80-х років родина Косачів жила взимку переважно у Києві. Дуже близько жили між собою родини Косачів, Лисенків та Старицьких. Леся зі своїм старшим братом Михайлом увіходить у коло літературної молоді Києва і незабаром стає в центрі гуртка, що назвав себе „Плеядою". Крім Лесі Українка та брата Михайла Косача, що писав під псевдонімом — Михайло Обачний, — до гуртка „Плеяда" входили ще Володимир Самійленко, Агафангел Кримський, Грицько Григоренко (псевдонім дружини Михайла Косача), Людмила Старицька-Черняхівська та чимало інших поетів та письменників. Вони ставили собі завдання розвивати українську культуру, працювати для народу. Вони часто сходилися в помешканні Миколи Лисенка, який разом із Михайлом Старицьким приймав жваву участь у дискусіях молоді. На зібраннях „Плеяди" Леся Українка читала часто свої нові оригінальні твори, а також переклади творів чужоземних поетів, зокрема Гайндріха Гайне (1797—1856). Крім збагачення української літератури оригінальними творами, літературна молодь того часу займалася залюбки перекладами визначних письменників інших народів. Леся Українка склала список намічених до перекладу творів: вона подала 65 авторів і понад 100 творів. Цей список свідчить про колосальну ерудицію і здоровий естетичний смак молодої поетки та про її глибоке знання світової літератури.

Михайло Павлик характеризує 20-річну Лесю Українку так: „Леся так просто ошоломила мене своєю освітою. На свій вік це геніяльна жінка. Ми говорили з нею дуже довго і в кожнім її слові я бачив розум та глибоке розуміння поезій, освіти й людського життя".

В тяжкій боротьбі з невблаганною хворобою, що з нею ціле своє життя змагалася Леся Українка, розвивається у Лесі Українки сталева воля та виробляється небуденна сила характеру. Ця завзята боротьба та вміння крізь сльози сміятися відбиваються на творчості Лесі Українки. Іван Франко у своїй блискучій статті під заголовком „Леся Українка", надрукованій 1898-го року у „Літературно-Науковому Віснику" каже: „Від часу Шевченкового „Поховайте та вставайте" Україна не чула такого сильного, гарячого та поетичного слова, як із уст цієї слабосилої та хворої дівчини. Ця хвора слабосила дівчина трохи чи не одинокий мужчина на всю новочасну соборну Україну".

Не дивлячись на силу і мужність свого слова, Леся Українка залишається у своїй творчості чутливою жінкою. Євген Маланюк у статті „До роковин Лесі Українки" (1961) у „Книзі Спостережень" підкреслює, що „лірика Лесі Українки не позбавлена чисто жіночої ніжности".

Цю ніжність у творах Лесі Українки зауважує теж Микола Зеров. у „Критично-біографічному нарисі до творів Лесі Українки" з 1924-го року Микола Зеров каже: „. . .з усім героїзмом своїх почувань, з усією напруженістю волі, з усім своїм культом надлюдської сили і мужніх чеснот, Леся Українка скрізь і завжди у своїй поезії залишається жінкою. Вона тим і сильна, тим і займає свою власну постать в історії українського слова, що завжди поєднувала в собі пристрасні, Прометеєвим вогнем пройняті пориви з нотами ніжности, з прославленням жіночого героїзму, терпіння й самопожертви".

Як уже було згадано, свою літературну творчість Леся Українка почала з лірики; від лірики вона переходить на творення епічних поем з досконалою формою і глибоким змістом. Але вершин своєї творчости Леся Українка досягає у драмах, написаних в останні роки її життя.

Михайло Грушевський у вступному слові на засіданні Українського Наукового Товариства ім. Шевченка, присвяченому пам'яті Лесі Українки 1913-го року, того ж року, коли померла Леся Українка, подав блискучу характеристику творчости поетки: „Свою поетичну творчість Покійниця почала рано, і вже перші 10-15 літ поставили її в перші ряди сучасної поезії. Одначе тільки в останнє п'ятиліття починається цей великий нестримний поступ її, якийсь титанічний хід по велитенських уступах, не рушених ніякою людською ногою, де кожний крок, кожний твір означав нову стадію. . . .Глибоко національна в своїй основі, усім змістом своїм зв'язана нерозривно з життям свого народу. . . ця творчість переводила його на ґрунт вічних вселюдських змагань. . . Смерть перервала цю путь у вселюдські простори".

Напередодні століть Леся Українка переживає велике особисте горе, яке потрясло і без того ослабленим організмом поетки. Ця „психічна травма", як каже Євген Маланюк, зродила у Лесі Українки нову творчу силу та вилилася на папері у драматичних творах. Особисте горе — це була смерть її друга, білоруса журналіста, Сергія Мержинського. Запізналася Леся Українка з ним у Ялті у 1897-му році. Сергій Мержинський був також хворий на сухоти. Велике кохання і мрії про щасливе спільне життя нагло й несподівано перериває холодна смерть. Сергій Мержинський помирає на руках Лесі. Протягом однієї трагічної ночі Леся Українка стала драматургом, протягом цієї ночі Леся Українка пише драматичну поему „Одержима", що датована 18 січня 1901 р. (Дата подана за Державним Видавництвом художньої літератури, Київ — 1951). Після смерти свого друга Леся Українка їде на Буковину до Ольги Кобилянської і шукає розради у своєї близької приятельки.

За драматичною поемою „Одержима" з'являється ціла низка драматичних творів, що їх критики ставлять нарівні з драмами Шекспіра. Микола Зеров уважає, що „Лісова Пісня" та „Камінний Господар" Лесі Українки „досягають найвищої точки, до якої колинебудь доходила українська драма".

У своїх творах Леся Українка виявляє глибоке відчуття майбутности і подає пророчу візію, яка відповідає і нашій сучасності. Подаю уривок із твору „І ти, колись, боролась, мов Ізраїль, Україно моя!":

Чи довго ще, о Господи, чи довго
Ми будемо блукати і шукати
Рідного краю на своїй землі?
Який ми гріх вчинили проти Духа,
Що він зламав свій заповіт великий
Той, взятий з бою волі, заповіт?
Так доверши ж до краю тую зраду —
Розбий, розсій нас геть по цілім світі,
Тоді либонь журба по Рідним Краю
Навчить нас, де і як його шукать.
Тоді покаже батько свому сину
На срібне мариво удалині
І скаже: „Он земля твого народу!
Борись і добувайся Батьківщини,
Бо прийдеться загинуть у вигнанні
Чужою-чуженицею, в неславі".
І може дасться заповіт новий,
І Дух нові напише нам скрижалі.

Ці пророчі слова Лесі Українки можна нав'язати і до нашої сучасности. Нові скрижалі написала Центральна Рада у своїх універсалах, у поетичній формі дали нам їх незабутні клясики нашої літератури, що між ними одна з перших є Леся Українка. Не сила нам було вдержати ці скрижалі; але вірмо твердо, що скінчиться і цей новітній полон великий, і засяють знову наші дорогоцінні скрижалі над золотоверхим Києвом.

ВІДБУДЕТЬСЯ СОБОР УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В КАНАДІ

Вірні Української Греко-Православної Церкви в Канаді готуються до свого чергового Собору, який має відбутися у Вінніпезі 22, 23 і 24-го травня, 1965 р. Наради Собору будуть відбуватися в залі Кристал Бал Рум в готелі Роял Александра. По Соборі 24 і 25-го травня відбудеться у Вінніпезі переїздова конференція СУС.

ЄВШАН ЗІЛЛЯ

Євшан зілля візьми із собою в далеку дорогу,
Молитву — святий талісман.
Віддай своє серце могутньому Богу
До змагу з недолею стань!

Хуртовини нещасть не здолають тебе,
Чорні тіні безсило впадуть.
Ангол Божий в майбутне тебе поведе,
І молитва промостить твій путь.

Євшан зілля візьми, дух твоєї землі:
Сине небо, достиглі жита,
І біленькі хатки у зеленім селі,
Де юність цвіла золота.

Слово-пісню візьми, що погасить твій біль
І потішить, як мати чи друг,
У далекій дорозі в років заметіль
Підійме твій утомлений дух.

Віра Ворскло.

В. Ніньовський

ДИТИНА-МАЛЯР

Психологія, як наука дослідження, сповняє своє завдання тоді, якщо вона підказує правильний підхід до психічних явищ. А це важливе ще й тому, що науково-дослідний підхід єдиний може підказати правильну розв'язку різних проблем, пов'язаних з щоденним життям дитини.

Завдання нашої статті полягає в тому, щоб дати коротенький огляд тих досліджень, які досі пороблено в справі дитячих талантів, а в тому теж і дару до малювання.

Досліди, пов'язані з предметом психології особовості дають хороші висліди, які допомагають спрямувати особовість, беручи за підставу її здібності, темперамент, характер та, зокрема, її індивідуальний розвиток.

Основна рушійна сила, основний **мотив** усякої діяльності (активності) дитини, в якій не тільки виявляються, а й формуються її властивості, є її **потреби** в певних предметах і в певних умовах, без яких вона не може існувати й розвиватись.

Вирізнюють загальні здібності як: здібність до навчання, праці, тощо; та здібності спеціяльні; а такими є здібність до музики, малювання, ґрафіки, співу чи танцю, здібності розвиваються та формуються в процесі розвою дитини-людини.

В сучасному вихованні, чи пак вихованні модерному, всю увагу звернено на дитину, а в тому підкреслюється **мотивацію,** процес духовий та фізичний і допоміжні чинники в цьому процесі, які допомагають критично та об'єктивно підходити до дитини та добратись до тайників її душі. Це допомагає зрозуміти та влучно відкрити й проаналізувати дитячий вияв, її дію для самовдоволення, чи радше **заспокоєння** цікавості на різних етапах зміни особовості.

Заходить питання, чи дитина є артистом? Справжній, зрілий артист-маляр і дитина мають собі спільні ціхи. Вони користуються кольорами, лінією, формою і уявою. А ще інша, дуже характерна ціха, це те, що артист-маляр і дитина сполучують мистецькі елементи й виражують за поміччю **емоції,** з ентузіязмом, притомою реакцією до всего того, що є одному й другому дорогоцінне.

Одна, основна різниця між дитиною, а зрілим мистцем-малярем — це **сила** вияву: засвоєні техніки та вправа, дозріння технічної дисципліни та перспективи. Кожний майстер

Уляна Ритовина; В. Ніньовський

кожним витвором хоче щось сказати людям, щось виразити, до чогось закликати. Мистецтво це втеча від дійсності, від твердого життя у світ краси, у світ чудового царювання кольорів, у сферу прекрасних почутів і душевної свободи.

В такому царстві активність душі мистця, його інтелігенція можуть свідомо діяти, не бути пов'язаними з реальним світом, де життя укладається випадками, прикрощами, турботами, болями, заздрістю, зовнішніми законами людини для людини. В такому житті мистець є безпорадним, бо тужить за чимось ідеальним, на свій спосіб уявним. Події реального життя обдурюють мистця, а він уважає їх дурницею, або марнотою і шукає власних форм вияву, хоч само життя кожної людини є, до деякої міри, мистецтвом, бо життя укладається у певну форму, хоч не кожному в однакову. А сама ж форма, це елемент мистецтва, яке від найдавніших часів було й є вислідом надхненної творчості, або виявом душі вибраних одиниць покликаних законом краси відтворювати її велич, а в тій величі людину.

Не інакше є з дитиною, що народжується, приносить на цей світ свою душу з задушев'я, з царства щастя й насолоди, і не маючи, по-

кищо, практики, чи заправи, а радше пристосування до форм реального світу, вона — дитина, хоче й надалі жити власним світом краси у власному вияві серед оточення реального світу, нанизаного болем фізичним чи душевним. Дозвольмо ж дитині бути майстром вияву форми й життя, змісту й прагнення, бо в ході життя, під розумною кермою, **досвід** дитини допоможе створити картину світа реального.

Іноді буває, що родичі, бачучи зацікавлення 6-річної дитини до малювання, зараз її спрямовують до мистецької школи й раді б бачити дитячі образи на виставах чи в музею. Коли ж вік такої дитини міняється, то часто й заінтересування до малюнку міняється на заінтересування протилежного змісту, а це наносить родичам біль та пригноблення.

Родичам доцільно усвідомити, що многогранний **творчий досвід** дитини є конечністю для її здорового розвою і мистецькі дії дитини повинні бути так пляновані, щоб дитина більш чи менш талановита знаходила своє власне вдоволення в мистецькому вияві без зовнішнього примусу. Це значить, щоб дії чи активність різних познак знаходили своє чергування.

Мистецький вияв і праця дитини може підказати батькам цікаві спостереження, а це допоможе поробити висновок як далеко розвинена **уява** та хотіння дитини ту уяву виявити.

Батько нашого Шевченка, Грицько, високо неосвічений, бо знав добре читати лиш „Минею" і „Псалтиру", з практичною душею кріпака та глибоким аналізом душі дитини, помираючи на сорок сьомому році життя, сказав такі пророчі слова в сторону сиротини — Тараса: „Синові Тарасові із мого хазяйства нічого не треба; він не буде абияким чоловіком; з його буде або щось дуже добре, або велике ледащо. . ."

Розумний Грицько мав неабияку спостережливість. Він бачив у Тараса хлоп'яче горіння душі до чогось великого; він бачив у хлоп'яти добру пам'ять і безмежну цікавість до всього; він бачив легку руку хлоп'яти до перших малюнків на стінах чи парканах; він відчув особливу чутливу душу хлоп'яти тоді, коли малий Тарас враз з батьком чумакував до Києва і далеко, далеко в степи.

Відкриття великого хотіння у дитини є догідним моментом, бо таке хотіння використовується для планованої вправи. Заправа, це перше важливе діло. Через добру заправу слід сподіватися доброго продукту, чи радше твору.

І знова: батькам слід відчути чи активність дитини в напрямі малярства є питоменністю її душі й прагнення, чи це лишень щаслива, короткотривала випадковість.

Відкликаючись до віку дитини, дослідна психологія показує, що до шостого року дитина є творцем, який кермується переважно інстинктом. Це час вчасного, непогамованого, спонтанного вияву. Дитина працює завзято, виглядає наче без втоми й кожночасно, але скоро продукує малюнки за малюнками без глибшої застанови. Кожна проблема скоро намічена, не приносить труднощів дитині, бо вона „наступає" на проблему відважно, не зважаючи на закони. Така вправа без концентрованої застанови творить **перші зав'язки,** чи мозкові сполуки для майбутнього використування в технічному процесі.

Перші дитячі малюнки чи рисунки — це риски, закарлючки, плями, тощо, які для маленького „мистця" є символами і лишень цьому „мистцеві" можна ці символи міняти, замазувати чи порвати. „Мистець" може навіть на них сердитись, з ними розсваритись і розпрацатись. Такий „мистець" не дбає про реальну сторінку твору чи про критичний підхід.

Якщо забагнеться маленькому „мистцеві" показати якусь акцію в середині хати, так кількома мазками „розбере" або „розсуне" одну чи дві стіни й ілюструє подуману акцію.

Молодша дитина відчуває мистецькі цінності інтуїтивно, тоді як дитина старша сприймає ці цінності більш свідомо. Дитина від чотирьох до шести років це „народжений мистець". Вона малює не лиш ручентями, але всім тілом, все що намітить і всюди де дозволено чи недозволено. Для такого віку найкраще подбати водні краски (не шкідливі) та щітку, чи пензель. Олівець, а ще й заострений — небезпечний, робить дитину напруженою, а пензель не обмежує рухів дитячих ручентят.

Великою заслугою батьків буде те, щоб по шостому році життя зберегти добру волю вияву дитини до малювання, її **цікавість,** а це значить розбудовувати **свіжість спостерігання** для дальших років творчості. На цьому бо дитина зможе розбудовувати дальші мистецькі успіхи та добутки, відкликаючись до перших зав'язків, чи перших сполук у мозку.

(Далі буде)

Що можуть дати українські школи

Понижче поміщуємо відкритого листа голови едмонтонського відділу ТУС, п. К. Теличко до голови Комітету Української Школи в Едмонтоні. Ці питання, що їх шановний автор поставив у своїм листі, можуть відноситись не тільки до едмонтонської української школи, але й до всіх українських шкіл у Канаді. Проблеми, які автор листа порушує є такі важливі й є такі актуальні, що їх не можемо поминути, не можемо пройти мимо них спокійно, не звернувши пильнішої на них уваги.

Прийшов час, коли ми мусимо мобілізувати всі наші сили для виховання нашої молоді, включаючи дім, церкву, школу, організацію. Лист вказує на шукання нових доріг та широких горизонтів виховання ідейної молоді.

Редакція

До Високоповажаної Пані М. Гринчук —
Голови Комітету Української Школи,
Едмонтон, Алта.

Високоповажана Пані Гринчук!

Можливо, що все те, що я хочу заторкнути в цьому листі вже виконується, частково або повністю в Українській школі, комітет якої Ви очолюєте. А коли ні, то дуже прохаю Вас і всіх Ваших колеґ учителів, бодай частково, почати виконувати нижчепорушені справи. Я особисто дуже шкодую, що з причин свого переобтяження, а найбільше, що в суботу працюю на основній праці, тоді, як в школі відбувається навчання і, саме через це не є докладно ознайомлений з всіма деталями школи, яку Ви очолюєте.

Отже переходжу до справ, які хочу заторкнути в цьому листі:

Надходять святкування Української Державности — 22 січня. З цієї нагоди Місцевий Відділ КУК уряджує бенкет, що відбудеться 30 січня в Мекдоналд Готелі, а 7-го лютого Великий Святочний Концерт в Джубілі Авдиторії. Мене цікавить, чи будуть знати учні школи про ці події загально-українського значення? Чи будуть учні з своїми батьками на концерті? Чи скажуть вони (учні) своїм батькам про ці події, а головно про концерт? Чи хтось поінформує учнів про цю важливу українську річницю та її значення, а головно чому її українці відзначають у вільному світі? А все це є дуже важливе і в той же час дуже легке до виконання. На мою думку, для цього треба призначити відповідного вчителя, чи вчительку, або запросити відповідну особу, яка могла б поінформувати всіх учнів разом. Коли цей учитель-доповідач частково вживатиме англійську мову, то в цьому не буде нічого злого, аби тільки діти краще зрозуміли а опісля знали про такі важливі події, як роковини Української Державности та чому її українці відзначають, зокрема в Едмонтоні.

Українці у вільному світі, а в Едмонтоні також, багато відзначають ріжних українських роковин і учні про них повинні знати. Учнів треба інформувати своєчасно в спосіб відповідний їх віку. Бо все це повинно входити до загального виховання нашого молодого покоління. Про ці свята, чи роковини учителі знають. Крім того наші організації належно їх святкують — влаштовують доповіді, концерти тощо. В календарі „Рідна Нива" на сторінках, де визначені місяці (січень, лютий і т. ін.) в кінці кожної сторінки є зазначені головні події з історії українського народу. На цих сторінках завжди можна заздалегідь дізнатись, які саме історичні події припадають кожного місяця. В січні припадають роковини Української Державности та інші. В лютому — роковини народження Лесі Українки. До речі, Л. Українці вже присвячена спеціяльна радіопрограма, нашим радіокомітетом, і напевно, буде й концерт. Учні повинні знати, чому українці відзначають цю дату. Вони повинні знати хто була Леся Українка. В березні місяці припадають роковини Т. Шевченка. Думаю, що для учнів тут треба присвятити навіть не одну доповідь-лекцію, а більше. До речі, в нашій громаді підготовляється концерт і відповідна радіопрограма. В серпні місяці припадають роковини народження Івана Франка, але ж тоді нема школи. Думаю, що це треба відзначити на початку учбового року, бо тоді ж відбуватимуться і концерти, академії, чи радіопрограми.

Всіх подій з календаря перераховувати не стану, бо це забрало б багато часу, а їх завжди можна вичитати в календарі і опісля звернути увагу учням. В державних школах вони цього не почують. Думаю, що можна зарані на цілий рік укласти відповідний, свого роду навчальний плян, і навіть зарані розподілити теми.

Хочу також звернути Вашу ласкаву увагу на події, про які ми вичитуємо з української преси, про які також можливо час від часу треба, хоч декількома хвилинами поінформувати учнів. Для прикладу можуть бути: будова пам'ятника Т. Шевченкові, Собор УГПЦ, Конґрес КУК, з'їзд СУС та інші. Діти-учні повинні знати про життя українців у вільному світі і навіть в Україні.

Чому я торкнувся цих справ? Буває в роз-

мові з старшими, що вже покінчили українські Рідні Школи, коли торкнешся цих справ, то виявляється, що вони не знають, тоді, як Рідні Школи покінчили, а це ж до деякої міри й є причиною, що ми на наших загально-українських чи українських святах не бачимо нашої молоді. Бо вона, можливо, про них і не знає, можливо навіть ніколи й не чула. Дуже боляче доводиться спостерігати на українських концертах, зокрема в Джубілі Авдиторії, що таки молоді майже нема і то тоді, коли ці святочні концерти присвячені українським річницям.

Закінчуючи цього листа, мушу підкреслити, що чого не навчить державна школа наших українських дітей, **те повинні дати наші українські Рідні Школи, зокрема з нашого церковно-релігійного й світсько-громадського життя. Українська молодь повинна дихати спільним (єдиним) живим духом з старшими, починаючи з малих років.**

К. Теличко, голова
едмонтонського відділуТУС.

ЗВЕРНЕННЯ ДО СТУДЕНТІВ

Комітет Українців Канади звернувся спеціяльним закликом про завчасний впис учнів державної школи на українську мову. Між іншим у зверненні пояснюється таке:

„В тих школах, де навчання української мови починається від 9 кляси, ученики 8-ої кляси повинні у своїх школах негайно подати заяву, що вони бажають брати українську мову. Те саме повинні зробити ученики всіх тих кляс, які беруть українську мову вже в цьому році (ученики 9-ої кляси повинні зголосити бажання продовжувати навчання в 10-ій клясі, 10-ої в 11-ій, 11-ої в 12-ій клясі). Дотеперішня участь студентів-українців у навчанні української мови не є задовільна помимо того, що становище української мови в університетах і публичних школах поправилося".

„Пригадуємо при тій нагоді, що від кількох років українська мова впроваджена як предмет навчання до публичних шкіл в трьох степових провінціях — Манітобі, Саскачевані й Альберті. Найкращі успіхи мають школи в Саскачевані. Департамент Освіти в тій провінції допомагає розвиткові навчання української мови, а зокрема старається приготовляти кваліфікованих учителів, зорганізував кореспонденційний курс української мови, пильно підбирає підручники і близько співпрацює з українським шкільним комітетом, до якого входять українські громадяни-фахівці в шкільній справі. Надзвичайно конструктивним елементом в розвиткові навчання української мови в публичних школах Саскачевану є той факт, що в тамошньому університеті українська мова має повні матрикуляційні управнення. В провінції Альберта в останньому шкільному році зайшли в справі управнень української мови в публичних школах і університеті досить великі зміни на краще. Також участь учеників в навчанні української мови в цьому році дещо поправилася.

Промоція д-ра К. Біди

При кінці березня ц.р., Оттавський університет уділив промоцію Д-рові Константинові Біді до найвищої академічної ранги — титулярного (повного) професора. Професор Біда є головою Департаменту Слов'янознавства в тому університеті від 1961 року. Його невсипуща праця спричинила великий й поважний зріст цього департаменту.

Промоція проф. Біди припадає на час великої розбудови цього канадського університету в столиці Канади. Цього року, Оттавський університет переходить з статусу „приватної" інституції до статусу провінційного (державного) університету.

Проф. Біда працює в ділянці слов'янських літератур і мовознавства. В Оттавському університеті дисципліни з російської, польської, української й інших слов'янських мов і літератур трактовані як рівнорядні. Тут українська література, мова й історія займають поважне місце, маючи зростаюче число студентів, що здобувають степені М.А. і докторат.

Автором наукових розвідок і праць, проф. Біда бере участь на різних наукових конференціях. Він є бувшим президентом Асоціяції Канадських Славістів. Тепер є президентом Українського Шекспірівського Товариства у західному світі й президентом Товариства Плекання Української Мови. Він є членом кількох північно-американських і европейських наукових товариств.

П.Ю.

ВОСЬМИЙ КОНҐРЕС КУК

Комітет Українців Канади проголосив вже свій черговий Конґрес, який відбудеться у Вінніпезі в м. жовтні, 1965 р. На той час припадає 25-ліття КУК, що його, мабуть, буде відмічено спеціяльною програмою.

Варвара Ґереґа

Моїй матері піонерці

(Оповідання-спогад)

Це було в травні 1904 року. Моя мати, перебувши рік у Канаді, долаючи важкі піонерські труднощі і невигоди, важко захворіла. В родині був великий смуток. Ми боялись, щоб не „погас вогонь, що грів всю хату", — як казав колись І. Франко. А на дворі розквітала весна, що манила своїм теплом і пахощами лісу... Мені сповнилось тоді 10 літ.

Згадую ті далекі дні, як велику повість, сповнену твердим життям українських піонерів-хліборобів. Перед очима пересувається фільм життя моїх батьків, нашої родини, наш приїзд до Канади — нашої нової батьківщини, наш перший „дім" на „гомстеді" в Саскачевані біля теперішнього містечка Гаєс.

А той хрест, під яким я молилась!.. Коли б він міг розповісти про всі ті скарги і жалі, що їх він вислухував впродовж десятки років — гай-гай, яка то була б велика повість. І була б це не історія біжучих подій, але відкрита наостіж душа українського піонера, сповнена великої туги по розлуці з батьківщиною, сповнення великих надій в кращу долю своїх дітей, стомлена і бентежна...

Мої родичі походили з села Сидва, Чортківського повіту, Західна Україна. Батько Яків Рудачек, мати Домка. Нас в родині було осьмеро дітей. Приїхали ми до Канади 1903 року на землю. Зупинились ми і прожили майже рік в околиці Мікадо на фармі Н. Сопка, аж мій батько взяв „гомстед" в околиці теперішнього Гаєс.

На весні, 1904 року, родичі, і нас 5-теро дітей, найстаршому 13 років, найменшому один рік (троє старших вже були на службі) виїхали в дорогу на свою фарму. Хто з нас забуде тих три добі дороги пущами. Їхали волами, бродили мочарами 30 миль дороги. Візник з волами вернувся, не довізши нас. А все таки ми добились „додому".

Це була правдива пуща. Ліс і небо, ані сусідів, ані доріг. Батько, вибравши собі цей „гомстед" оглянув його, знайшов горбочок, на якім ліс був рідкий, зрубав березу, зробив з неї хреста, але не мав цвяхів, щоб злучити перехрестя, то він вирубав тонку лозу, привязав перехрестя, а грубший кінець застромив у землю. Лоза прийнялася і зрослась з хрестом, квітчаючи його своїм зеленим листям. І от добившись на нашу землю, потомлені утяжливою дорогою, батько привів нас до того хреста:

Хрест, під яким молиться за здоровя матері 10-літня Варвара. Сьогодні пані Ґереґа живе в містечку Гаєс, Саск. належить до генерації піонерів поселенців. Перебуваючи в Канорі, Саск., разом з чоловіком, який працював на залізній дорозі, а опісля у Флин, Флоні, Ман. віддавала багато активної праці у відділах Союзу Українок та має чимало заслуг у різній громадській праці.

— Ось тут, діти, насамперед помоліться Богу за ту землю, бо вона вже наша — сказав — я заплатив за неї не тільки грішми, але й сльозами. А нас жде тут велика праця. Цю пущу ми маєм перетворити в родючий лан. Моліться під цим хрестом, щоб не забули Бога, поки збудуємо тут церкву...

По рокові життя і праці на фармі, моя мати важко захворіла. Ні докторів, ні доріг, ні грошей. Хатина наша напів землянка з кругляків, при здоровій матері була весела, повна надій. Тепер важкий смуток залягав кожний кутик нашої піонерської хатини. І з тремтячим серцем та сльозами в очах я побігла під той хрест, впала на коліна і благала Бога вернути здоров'я моїй любій матусі. Бог вислухав моєї молитви, бо мати подужала і дожила до 75 років свого віку.

Опісля багато разів ходила наша мама, з нами дітьми, до того хреста молитись Богу. Це

був урочистий похід, бо ми вбирались, наче до церкви у все, що було в нас найкраще.

І скільки гарячих благань виливала вона тут — моя рідна голубка, матуся моя струджена. Ціле твоє життя, матінко, пройшло у важкій праці. Ти вичищувала землю і пущу перетворювала в розлогі лани, на яких літом хвилює золота пшениця. Ти стояла на сторожі чистоти душі своїх дітей; ти вчила їх молитись, вірити і любити свій народ. Тобі ніхто не давав тоді подарунків. Ти була щаслива своїми дітьми, за-для яких ти пішла у широкий світ. У твоїм домі лунала рідна мова, рідна пісня і рідна молитва. Такою ти назважди лишаєшся для поколінь — матірю піонеркою, скромною у своїй особі, великою у своїй душі, чистою у своїм серці і люблячою донькою українського народу.

„ВИВЧАЙТЕ ВСЕ ПРО РАКА" — КНИЖЕЧКА У 8-МИ МОВАХ

(Канадійська Сцена) — Канадійське Протиракове Товариство видало друком нову брошуру для розповсюдження з Канаді в англійській та сімох мовах більших етнічних груп. Брошура п. н. „Вивчайте все про рака" подає найновіші дані про характер тієї недуги, як її відкривати та що практично робити. Протиракове Товариство вже видавало свої брошури в етнічних мовах, але оце вперше кожну брошурку надруковано двомовно: англійською і одною етнічною мовами. Речник цього Товариства пояснює, що йдеться про те, щоб ця брошура була однаково доступна і для дорослих, які не знають англійської мови, і для молодих осіб, які не володіють як слід своєю матірною мовою. Цю брошуру перекладено на німецьку, італійську, українську, голляндську, польську, угорську і фінляндську мови.

Текст брошури написав д-р Р. А. Мастард, торонтонський хірург і голова Національного Інформаційного Комітету Протиракового Товариства. Він пояснює, що рак „це ненормальний і неконтрольований наріст, що постає в одній з органічних тканин". „Чи можна рака вилікувати?" — запитує автор і дає відповідь: „Очевидно, що так. Нерозсудливо було б думати, що рак завжди смертоносний. Тисячі осіб вилікувались з тієї недуги і щодня багато осіб виліковується." Д-р Мастард пояснює методи пізнання і лікування цієї недуги, підкреслюючи, що чим раніш розпочати лікування, тим воно успішніше. „Довіряйте своєму лікареві та розкажіть йому про свої симптоми", радить він.

Цю брошурку можна придбати в провінційних відділах та конторах Канадійського Протиракового Товариства: Canadian Cancer Society — British Columbia and Yukon — 686 10th Avenue, Vancouver 9; Alberta — 231 Seventh Avenue East, Calgary; Saskatchewan — 1855 Rose Street, Regina; Manitoba — 283 Colon Street, Winnipeg; Ontario — 204 Eglinton Avenue East, Toronto; Quebec — 2205 Bishop Street, Montreal; Nova Scotia — 1485 South Park Street, Halifax; New Brunswick — 168 Princess Street, Saint John; Prince Edward Island — 179 Queen Str., Charlottetown; Newfoundland—319 Duckworth Street, St. John's.

Світлина молодих українок в Едмонтоні, так званий Клюб Українського Народного Мистецького Вишивання, який був зрганізований 1960 року.

Вишивані вечорки відбувалися по домох вишивальниць. На вечорках, вишивальниці навчаються різних стібів, мережок, вязання, тороків та ін. Інструкторка знайомить вишивальниць з українськими національними строями з різних частин України, або й повітів, вона також подає вказівки і поради, як прикрашувати дім (кімнати) українською орнаментикою. Виставка Клюбу Мистецького Вишивання відбулось в Едмонтоні в листопаді 1964 року.

Ганя Стахів з Біндюгів

ЦЕ БУЛА ВОНА – МАТИ

Спогад

Я тямлю Тебе, покійна Мамо,
Твій голос ще й досі в душі моїй бренить...
Я бачу Тебе увечір і рано,
Моя найкраща зіронько Мамо!
Ти чиста, погідна, як неба блакить...

Лискавично і безповоротно минають роки і декади. Закон природи безнастанно порушує велетенським колесом життя і воно, діючи, витискає свої нестерті сліди на землі, народах, родинах і одиницях, на їхньому фізичному і духовому вигляді.

Здається, що усе на світі підлягає зміні і забуттю.

А про те, є одна велика і вічна як світ постать. Одно найбільше і найдороще слово, яке ніколи не підлягає змінам, не забувається. Слово, що перманентно солодким бальзамом кріпить і осолоджує серце і душу кожної людини. Це маєстатичне слово МАМА.

Молоденька вона, що лише вступила на шлях родинного життя, чи старенька, виснажена працею і журбою за долю діток своїх і родини, невтомна голубка сива. Чи врешті та, що натрудившися, з підтятими крилами, ударена віком, лягла на вічний спочинок. — Вона для своїх діток назавжди лишається Янголом хоронителем перед небезпеками бурливого життя, останньою інстанцією і надією дитини в часі радості, журби і безнадії, бо вона, — ВОНА наша МАМА.

І тому-то, коли лише зближається весна, я, ніби на крилах мрій, перелітаю широкі води Атлянтику, лину понад чужі землі, аж врешті пташкою закружляю над нашою любою Україною і, з тремтячим серцем, злітаю на рідні поля, зелені сади і квітники, лину на батьківське подвіря, під рідну стріху, де вперше побачила світ Божий. З тремтячим серцем влітаю в рідну господу і перед очі на ввесь зріст стає чудовий, так добре знаний мені родинний і громадський фільм. Бачу ту чудову Фата Моргану, яка колись формувала красу і любов в душі моїй, молоденької тоді дівчини.

Перед очі на повний зріст стає Денисів. Моє рідне і горде колись на всю Західну Україну, село ДЕНИСІВ!

І виразно бачу як он ген, в долині, попід самі Купчинці, тихесенько, ніби двічина косу чеше, пливуть води нашої пишної ріки Стрипи.

Багато, багато проплило нею води від часу, як я залишила своїх рідних, друзів, сусідів і, молоденькою дівчиною, поїхала у далекий світ шукати волі і кращої долі, поїхала в Канаду.

Пам'ятаю, ніби вчора: Крізь відчинене вікно золотом ярким сміялося до мене сонце; наше українське сонце.

Я спішилася, викінчуючи вишивати рушник. Жаль, біль і непевність гнітили моє серце. Думка настирливо шукала шляху в Канаду.

Де, і яка вона ця Канада? За три дні маю виїжджати з дому.

Чуюся втомленою, душу огортає важкий жаль. Кидаю шиття і біжу за садок на город. Непомічена задержуюся і бачу, як моя люба Мама запопадливо і справно садить ярину, насіння на грядки.

Обсервуючи її працю, я виразно бачила її горем прибите обличчя і здавалося мені, що біля кожного посадженого зернятка падала в землю її материнська, гаряча сльоза.

Мамо! Сердешна Матінко моя!..

Інстинктом вона відчула мою присутність біля себе. Піднявшися, її ласкавий, материнський погляд осяяв мене теплотою, якій мабуть не має назви в людській мові. Вона боролася з собою, щоб опанувати свій жаль, а коли зрівноважилася, ласкаво промовила: — „Ганю! Ану побігай по цих свіжо справлених грядках і нароби на них багато своїх слідів". Я буду їх ціле літо стерегти, виполювати і підливати". У цих слідах я буду бачити тебе, моя люба доню, коли не зможу побачити профілю твойого обличчя, ані почути більше твого голосу у нашій хаті і родині.

А я, ніби збиточна дитина, без надуми, виконала її волю. Волю Мами.

Добре памятаю, як вона голосно тоді заридала. Її руки материнські цупко обняли мою постать, гарячі уста обсипували рідними, так добре знаними мені поцілунками. Я чула як по моєму чолі, обличчі, спливали струмком її гарячі сльози.

„Ганю, Ганичко! Дитино рідна моя", повторяла вона, мабуть прочуваючи добрим, материнським серцем, що це в останнє ми прощалися, навіки.

Зрозуміла я його аж тоді, як стратила її і, по роках в Канаді, сама стала матірю.

О, так! Згадка про маму, це згадка про щось таке велике і дороге, його вдруге не можна набути, ані за великі скарби купити. Туга

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Памяті моїх любих родичів-матері Домки і батька Якова Рудачиків, українських трудівників піонерів, вшановуючи їх світлу память, складаю в їх імени на ювілейний дар журнала „Промінь" 10 долярів.

Варвара Герега

Бл. п. Василка Терновецька

В річницю смерти моєї мами Василки Терновецької, яка упокоїлась 12 квітня 1964 р. в Келвінґтоні, Саск. засилаю в її память 10 долярів на ювілейний фонд „Променя". Мама любила читати цей наш журнал і вельми його цінила.

Марія Кінащук, донька

В день свята Матері та з приводу роковин смерти моєї дорогої мами Василки Терновецької, шануючи її світлу память, складаю в її імени 5 долярів на ювілейний фонд „Променя".

Вікторія Горяк, донька

НЕВЯНУЧИЙ ВІНОК

В четверту річницю смерти мого дорогого мужа, бл. п. Юліяна Бойчука, який упокоївся 10-го квітня, 1961 р. у Ванкувері, складаю в його память невянучий вінок — 5 дол. на ювілейний фонд „Променя". Бажаю багато успіхів в дальшій цінній праці.

Анна Бойчук

за матірю це щось, що годі словом назвати. Повну ціну тому великому і невмирущому слові знає лише інстинкт і серце дитини, байдуже у якому віці вона є.

Бо велике слово МАМА це те, за чим вічно тужить і шукає людина. Бо при ній, мамі, і лише при ній, усім добрим дітям любо, тепло, спокійно і затишно.

Так воно і мені колись було...

Хай же цих кілька скромних слів і думок моїх з приводу Свята Матері в нашій Канаді, буде китицею квітів-незабудьків з рук Твоєї доні на Твою, може сьогодні запущену, зруйновану могилу на денисівському цвинтарі, моя рідна, найдороща МАМО!

БЕРЕЖІТЬ ЗУБИ

Нормальне прорізування молочних зубів починається у дітей з шести — восьми місяців і закінчується в два—два з половиною роки. Бувають, правда, випадки запізнілого прорізування зубів, коли перші різці з'являються в 1 — 1,5 року. Причиною цього може бути захворювання дитини на рахіт внаслідок нестачі в організмі вітамінів, кальцію.

Прорізування молочних зубів супроводиться сильним свербінням ясен. На місці прорізування зуба ясна припухлі, червоні. Щоб почесати ясна, дитина всі предмети, що потрапляють їй в руки тягне в рот, притискає ясна пальчиками. Та оскільки руки і іграшки не завжди чисті, в рот може проникнути інфекція. Тому так часто нам, лікарям, саме в цей період доводиться спостерігати захворювання дітей на стоматит (виразки на слизовій оболонці в ротовій порожнині), молочницю, пронос тощо.

Ось чому в період прорізування молочних зубів треба особливо ретельно стежити за чистотою рук дитини, часто мити іграшки гарячою водою з милом. Немале значення має і чистота рук того, хто доглядає дитину, чистота груді матері під час годування.

Молочні зуби, як і постійні, уражаються каріесом. Причиною цього є нестача в організмі кальцію, вітамінів. Серйозне значення для нормального розвитку зубів у дитини має поведінка і харчування матері під час вагітності. Якщо мати не одержує з їжею необхідних речовин, то не одержує їх і плід.

З перших місяців вагітності жінка особливо повинна стежити за харчуванням: споживати більше яринн, овочів молочних продуктів. Необхідно скласти і правильний режим дня: роботу чергувати з відпочинком, спати не менше восьми годин на добу, багато бути на свіжому повітрі, особливо перед сном.

В молочних зубах, як і в постійних, є коронка зуба, шийка, корінь. В час заміни молочних зубів на постійні, корені молочних зубів поступово розсмоктуються, а коронка безболісно випадає. На місці молочного зуба з'являється постійний. Це вдібувається у віці від шести до чотирнадцяти років.

Буває, що молочний зуб або його корінь не випадає чи не розсмоктується вчасно. Тоді постійний зуб прорізується неправильно, в бік губи чи язика. В таких випадках треба негайно звернутися до лікаря і видалити молочний зуб. Інакше зубний ряд буде нерівний, порушиться прикус, затримається розвиток щелепи. До подібних наслідків може привести і передчасне зруйнування та видалення молочного зуба.

Невилікувані зуби часто викликають гнійне запалення надкісниці щелепи, остеомієліт (гнійний процес у кістці).

Добре розвинені щелепи з здоровими зубами не тільки визначають зовнішній вигляд, а й відіграють велику роль у загальному стані здоров'я людини.

М. Сергієнко, лікар

Ювілей 40-ліття відділу ім. О. Басарабової при Т-ві „Просвіта" у Форт Вілліямі відбудеться 16 травня, 1965 р. В програму входить відзначення членок оснувательок т-ва та інше. Головну доповідь виголосить редакторка „Променя" Наталя Когуська.

ВІСТІ З ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ

На переслуханні Королівської Комісії Двокультурності і Двомовності, яке відбулось 29 березні 1965 р. в Торонто, Союз Українок Канади заступали: голова організації, пані Анна Токарик і секретарка, пані Орися Сушко. Вони захищали свій меморандум, який ще минулого року був виготовлений і доручений Королівській Комісії. Це було публичне переслухання. Союз Українок Канади зайняв становище, у питанні двомовности, що крім офіційних мов у Канаді Союз захищатиме матірну мову та право на її розвиток. Повний текст бріфу в англійській мові поміщений в цім числі на стор. 16.

— — — — — —

Нове видання Союзу Українок Канади, яке готується до друку у видавництві „Українського Голосу" буде п.з. „Батьки і діти", авторка Тоня Горохович. Є це збірка есей по лінії педагогії в національнім вихованні. Призначений він для виховників, головно для матерів, як допоміжник у їх виховальній праці. Книжка вийде накладом Фундації ім. Наталії Кобринської і з друку появиться напередодні нашого з'їзду.

— — — — — —

Центральна управа Союзу поручила відділам зайнятись Контестом провінційних змагань молодших відділів Союзу Укр. Молоді Канади, в яких програму входять деклямації, промова і сценічна картина. Матеріял для виступів централя вислала відділам в окремім збірнику на початку року.

— — — — — —

Літературний конкурс, що був проголошений в обіжнику та поміщений у „Промені" далі буде продовжуватись. Центральна управа кличе більше зацікавлених взяти участь в цім конкурсі.

— — — — — —

На м. квітень централя вислала обіжника ч. 3, в якім вітає членство Великоднім привітом та подає ряд інструкцій в проектах нашої праці.

— — — — — —

Голова Союзу Українок Канади, пані Анна Токарик, ще в м. лютому їздила до Монтреалу, промовляла на роковинах відділу ім. Ганни Барвінок. Під час свого побуту там, голова мала зустрічі з членками відділів Доньки України, Лесі Українки в Монтреалі і Св. Кн. Ольги в Лашін. В грудні, 1964 р. пані Токарик була запрошена на роковини 20-ліття відділу Доньки України у Форт Вілліямі, а в березні знов була гостем-промовцем на святі у відділі О. Пчілки у Вест Форт Вілліямі.

В обіжнику ч. 4 на м. травень, центральна управа Союзу подає ряд ділових справ, поручує вибір делеґаток на з'їзд та вітає членок матерів в день їх свята.

Нарис програми з'їзду Союзу Українок Канади

Домініяльний з'їзд Союзу Українок Канади відбудеться в Торонто, Онт. в днях 9, 10 і 11-го липня, 1965 р. в залі Катедральної громади ім. св. Володимира п. ч. 404 Бетурст вулиці.

З'їзд відбуватиметься під кличем — „Слово, ти моя єдина зброя" (слово Лесі Українки). В з'їзді візьмуть участь делеґатки відділів і членство з ріжних провінцій — Бріт. Колумбії, Алберти, Саскачевану, Манітоби, Онтеріо і Квебеку.

Програма з'їзду заповідається обширна і цікава. Головні промови виголосять — пані Марія Ткачук з Саскатуну, бувша голова Союзу Українок Канади і пані Анна Токарик, голова Союзу Українок Канади.

Намічена панелева дискусія на теми — Збереження рідної мови — освітня референтка др. Ганна Янішевська, журнал „Промінь" — редакторка Наталя Когуська, Видання Союзу — референтка видавничої комісії — пані Савеля Стечишин, Молодші відділи СУМК — референтка Молодших Відділів СУМК — пані Наталя Базюк.

На цім з'їзді маємо вирішити наш проєкт на 100-річчя Канади, слідуючий наш ювілейний з'їзд і 40-річчя нашої організації та інші важливі проєкти нашої діяльности. Кличемо наше членство приготовлятись до масової участи в цім з'їзді. Повна програма з'їзду буде в слідуючім числі:

За ЦЕНТРАЛЬНУ УПРАВУ СОЮЗУ
УКРАЇНОК КАНАДИ

Анна Токарик, голова **Орися Сушко.** секр.

САСКАТУН, САСК.

Памяті моєї дорогої Мами, Василини Гавриш, яка упокоїлась 20 років тому, 21 гр. 1944 р., складаю у 5-ліття „Променя" $5.00. Желаю працівникам журнала здоровя і витривалости продовжувати цю добру працю на довгі роки. **Анна Лазарович**

ПРИ ПРАЦІ ДЛЯ ЖУРНАЛА

До редакції наспіває все більше листів, в яких референтки, секретарки, або читачки повідомляють про започатковану кампанію в користь „Променя" у його ювілейний рік.

Вияв цієї активної праці треба лише повітати. Це свідчить, що членство цінить свій журнал і дає йому можливу піддержку. Ані одна місцевість, ані один відділ, ані одна особа не могли б багато зробити. Лише спільними зусиллями ми будуємо вічно-тривалі вартості, одні дають більше, бо сильніші, інші дають менше, але ми всі цього року при спільнім ділі — розбудові фінансової бази журнала.

Незабаром наш головний з'їзд Союзу Українок Канади. Хай з'їзд скаже своє слово про журнал. З'їзд напевно оцінить працю свого членства в цім напрямі. Добре було б, щоб більшість наших відділів ще перед з'їздом улаштували імпрезу з нагоди 5-ліття, провели кампанію за пожертвами і новими передплатниками. На журнал ще є багато місця і серед нашого членства і поза ним. Відділ Союзу в Едмонтоні улаштував вже імпрезу (на стор. 20). Понижче подаємо короткі відомості з місцевостей та кличемо інших до праці.

САСКАТУН, САСК.

Радію, що почин Союзу Українок Канади видавати свій власний журнал „Промінь" увінчався повним успіхом і що українське жіноцтво зустріло його появу зі зрозумінням і з моральною та матеріяльною піддержкою. З почуттям гордости висилаю 10 дол. на пресовий фонд журнала з нагоди його ювілею і бажаю редакторці пані Н. Когуській та іншим співробітницям здоров'я та сили далі провадити журнал на високому ідейному рівні.

З дружнім привітом,

Савеля Стечишин

ВАТСОН, САСК.

В четвер, 4-го березня, 1965, відділ ім. Лесі Українки у Ватсон, відбуваючи свої чергові збори, в той самий час приділив частину вечора на роковини Лесі Українки короткою програмою та читанням. Членки відділу провели між собою збірку на ювіл. фонд „Променя", з чого прийшло 15 дол. Марія Кінащук, референтка

ТОРОНТО, ОНТ.

На конференції складових організацій СУС у Східній Канаді, що відбулась в м. лютім в Торонто, обрано провінційною референткою „Променя" панну Анну Фігус. Така референтка звичайно працює при Провінціяльній Екзекутиві. Повідомляючи редакцію про назначення, панна Фігус просить, щоб подати їй конкретні пляни та вказівки відносно ювілею журнала, що їх можна б переводити по відділах. В м. квітні, панна А. Фігус мала слово про „Промінь" в Скарборо, Онт. на нарадах відділу з головою відділу пров. екзекутиви пані Т. Бевш.

ТУ ГИЛС, АЛТА.

Відділ ім. Лесі Українки, пише секретарка пані Павліна Мулька. Відділ зложив 25 дол. на фонд з нагоди 5-ліття журнала. Т-во клопочеться колектуванням передплат та давніших і нових. При цім в листі пише: „При нагоді 5-ліття журнала „Промінь", бажаєм вам найкращих успіхів у Вашій важливій праці.

БЛЕЙН ЛЕЙК — КРИДОР, САСК.

До кампанії за новими передплатниками та взагалі для праці у 5-ліття виявила добру волю пані Марія Цьона. Вона замовила книжечки посвідок та листу передплат околиць.

ВАНКУВЕР, Б. К.

З нагоди 5-ліття „Променя" засилаю на ювілейний фонд журнала 5 дол. і мою передплату. Разом з тим шлю сердечни привіт редакторці пані Когуській, Союзові та його членству — всім тим що прикладають свою працю для успіху журнала. Марія Савіцька

ДАВФИН, МАН.

Залучую 23 посвідки передплатників журнала. Також посвідки за зібрані жертви на фонд 5-річчя. В прилозі поштовий переказ на 106 дол., що покриває передплати і пожертви. Буду дальше збирати по змозі.

Марія Білоус

КЕМСАК, САСК.

Пересилаю $17.50 на журнал „Промінь". З них 4 поновлені передплати а одна нова, пані Петруня Рабчак. В Кемсак, хоч і не велике число передплачує журнал, але ті, що одержують, високо цінять його і вдячні Вам за корисну та невтомну працю. Щасти Вам, Боже.

К. Бублик

МОНТРЕАЛ, КВЕ.

Щиро поздоровляю всіх працівниць нашого журнала „Промінь". Бажаю всім багато здоров'я і сили до праці для нашого жіноцтва. Централі Союзу Українок Канади належить признання за її працю для „Променя". Залучую ювілейний фонд з нагоди 5-ліття журнала на його дальший ріст. Марія Гумчак

МОНТРЕАЛ, КВЕ.

Поважана Пані Редакторко! Ґратулюю Вам за Вашу працю! Я висилаю мою передплату за такий гарний журнал „Промінь" на 1965 р. Хочу підкреслити вислів моєї радости і гордости за цей жіночий журнал. Дуже жалую, що його не мала скорше, бо не мала змоги, але ліпше пізно, як ніколи. Я ціню вартість цього журнала, бо в нім українські жінки знаходять дуже радо вартісні, цікаві речі, як наукові, так і історичні... Ніна Дідусь

ВАНКУВЕР, Б. К.

Оцим засилаю малу ювілейну пожертву у 5-річчя журнала „Промінь" в сумі 10 дол. Також бажаю кріпкого здоров'я редакційній колегії, а зокрема редакторці Наталі Когуській та іншим співробітникам.

Павліна Клюкевич

PROMIN

Vol. VI, No. 5 ENGLISH SECTION May 1965

GREAT MOTHERS

by Olenka Negrych

What makes certain individuals rise above others and become great? Is it their exceptional ability, their perseverance and industry? Is it their environment and auspicious circumstances? Or is it the people they come into contact with, and their families, especially their mother? The human being is too complex, and even students of human personality have difficulty attributing the greatness of an individual to one specific element. The chances are that greatness results from the influence of factors mentioned above and many others.

At this time of the year when we honour the mother and pay tribute to the admirable characteristics of motherhood it is appropriate to single out several Ukrainian mothers and briefly discuss the role they played in the lives of their great sons and daughters.

We will glance at the lives of Hetman Ivan Mazeppa, Taras Shevchenko, Olha Kobylianska, Lesia Ukrainka and Mychailo Kotsiubynsky. This is but a limited selection; no doubt that if one studied the lives of other Ukrainian greats, he would generally reach the same conclusion: that their courageous and wise mothers played a decisive role in their lives and their ensuing greatness.

This fact ought not surprise us. Rather we should accept it as the natural outcome of events. The mother plays an important role in contributing genetically to the individual's make-up. Hence, intelligence and physical characteristics come partially from her.

Her other contribution, which is more important, is her guiding influence. The mother moulds the raw material which happens to be her child. She is the child's first contact with the world; the child's first impressions and experiences come through her. She is the first to teach her child to speak (hence the phrase, "maternal language"); she is first to give her child human tenderness and love; she is first to interpret the world to her child. Thus, things are good or bad; beautiful or ugly. It is these first impressions and interpretations that leave and indelible mark on the individual's relationship with the world. We can stretch this fact even farther — many psychiatrists agree that the personality problems which arise later in life often stem from an unsatisfactory relationship with the parents, especially the mother.

It is apparent, therefore, that a mother's influence is paramount. When this influence is one of wisdom and love it is sought for and respected long after adulthood is reached. We shall soon see that this applies to most of the relationships we will discuss.

Maryna Mokiyevska, the mother of Ukraine's Hetman Ivan Mazeppa (1632-1715) is an outstanding example of devoted motherhood. Highly intelligent and well educated at the Florovo-Ascension Convent in Kiev, this determined Ukrainian lady displayed her uncompromising spirit by fervently adhering to the Orthodox Faith at a time when it was "fashionable" for the Ukrainian gentry to become Polonized and accept Catholicism. She belonged to the Orthodox Brotherhood of Lutsk, an organization which guarded the Ukrainian national and religious spirit. When her husband died she joined the monastery and became the Abbess Mary Magdalen.

Although Russia took great pains to destroy the records pertaining to Mazeppa's life, there is sufficient information in regard to Mazeppa's life-long admiration for his mother. We know that her great son deeply respected her and often sought her advice. There is no doubt that this Hetman, whose very name is synonymous with Ukraine's struggle for freedom, is indebted to his mother for his courage, intelligence, and leadership. We perhaps know very little about this illustrious woman. To us she should be one of the greater heroines of Ukraine.

That Taras Shevchenko was deeply touched by motherhood is evident in his works. He lost his mother at the age of nine, perhaps before he was able to interpret and appreciate her teaching. However, she gave him the essence of motherhood — warmth, tenderness, and love. The ensuing cruelty of his stepmother and life itself provided painful contrast, thus immortalizing an image of ideal motherhood in his heart.

Olha Kobylianska, one of the outstanding Ukrainian woman novelists who dealt with numerous problems affecting women at the turn of this century, a novelist whose powerful prose often reached the realms of poetry, also attributes a happy childhood on an atmosphere of security and love to her mother. This kind woman endeavoured to raise her children in an atmosphere of books, learning and beauty, which she felt, ennobled the human soul. Olha Kobylianska attributed her character and her very nature to her mother.

Seldom is Lesia Ukrainka's literary development discussed without mention of her mother, Olena Pchilka. Olena herself was a minor poet. Any mother could appreciate the excitement Olena felt when she discovered that her daughter had exceptional poetic talent. The great care with which she tended and encouraged Lesia's creativity is well-known.

Well-known too, are her efforts to raise her children midst Ukrainian surroundings, free from the Russian influence which was prevelent among the Ukrainian upper classes. To accomplish this she took her children to the village and tutored them herself.

Her foresight, her intuition and wisdom brought forth miraculous results. Lesia Ukrainka became one of Ukraine's (also Europe's) greatest poets.

Olena Pchilka the mother gave Ukraine not only a poet but also an advocate for Ukraine's freedom. To Lesia her "word" (poetry) was a sword against the enemy, while her purpose in life was to plead her Country's cause through her poetry.

One of the greatest novelists, Mychailo Kotsiubynsky (1864-1913) known as "the poet of the beauty of nature and the human soul" expressed the following thoughts about his mother:

"...My mother is of stalwart nature, with a complex, delicate, and deep psychic organization. She is good — unusually loving and capable of self-sacrifice, especially for me, whom she loves deeply. Her taste is admirable, her views noble and progressive; she is fond of literature and the arts. I grew up under her influence and have always been closer to her than to my father. People say that we are alike not only in appearance but that our tastes are also very similar."

In each of the above cases (except in that of the unfortunate Shevchenko) it was the mother who guided her gifted children, it was she who instilled them with a Ukrainian soul, it was she was one of the factors that made them great. It is these mothers, and all similar ones that we honour on this Mother's Day.

BRIEF SUBMITTED TO THE ROYAL COMMISSION ON BILINGUALISM AND BICULTURALISM BY THE UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA

624 Upper Ottawa St., Hamilton, Ont.

The Ukrainian Women's Association of Canada is a national organization founded in 1926. The National Executive office is presently located in the city of Hamilton, in the province of Ontario. The Association represents a membership of approximately 5000, with 5 provincial executives and 150 local branches.

The objectives of the Association are:

(a) To promote education, culture and a pride in national origin and heritage amongst Ukrainian women and to encourage them to take an active part in Canadian life in general.

(b) To foster, promote, maintain, and perpetuate in the National life of Canada, the finest cultural elements and traditions of the Ukrainian people, more particularly the Ukrainian language, music, dancing, handicrafts and other domestic arts and crafts, as a distinctive contribution to the enrichment of the national culture of Canada.

SUMMARY OF CONCLUSIONS AND RECOMMENDATIONS

1. The Ukrainian Women's Association of Canada objects to the terms of reference of the Royal Commission on Bilingualism and Biculturalism where only Canadians of British and French origin are recognized, disregarding the basic fact that Canada today is a multicultural and multilingual nation.
   We recommend that the remaining 26% of the Canadian people be given equal consideration.

2. We cannot accept the "equal partnership" theory as expressed in the Commission's terms of reference.
   We recommend equal cultural privileges for all Canadian citizens subject only to section 133 of the British North American Act.

3. Culture cannot be subject to legislation. Canada is a multicultural nation and *we recom-*

mend that it so remain.

(4) We disagree with the narrow interpretation given to the term "Bilingualism".
We recommend that bilingualism be interpreted to mean English and one's ethnic language whatever this may be (in our case the Ukrainian language) or a second language of one's own choice. We further recommend the teaching of the Ukrainian language on a fully accredited basis in those schools, from primary to universities, wherever a sufficient number of students would warrant instruction in the said language.

CONCLUSIONS AND RECOMMENDATIONS — ELABORATED

1. **Terms of Reference**

The terms of reference are biased because equal status is suggested for English and French relegating the remaining 5 million Canadians to a secondary or inferior position.

2. **Equal Partnership**

We cannot accept the "equal partnership" theory as expressed in the Commission's terms of reference. These terms imply that full equality would be extended only to two racial groups. This leaves the remaining 5 million Canadians of non-French and non-English origin in a position of being culturally discriminated against, thereby making it virtually impossible for them to make a contribution of their own to the cultural life of Canada. The only basis for a just and harmonious future for all is that of equal partnership among all citizens with no one relegated to a status of inferiority. The Canadian Citizenship Act of 1947 recognizes the equality of all the Canadian citizens and the Bill of Rights 1961 guarantees equal rights "without discrimination of race, national origin, color, religion or sex".

3. **Biculturalism**

If "biculturalism" were to be accepted as inferred by the Commission's terms of reference then all Canadians would be expected to become culturally integrated into either the English or French group. This would not be consistent with democracy and equality of all citizens. Canada is now and will probably remain a multicultural nation. The Canadian Ukrainians have made an invaluable contribution to the development of Canada and we strongly feel that this contribution should be safeguarded by the continuous fostering and development of their distinctive cultural heritage.

4. **Bilingualism**

The Ukrainian Women's Association of Canada accepts bilingualism as provided for in Section 133 of the British North American Act.

Canada's multilingualism should be preserved rather than restricted to a state of bilingualism.

CONCLUSION

We, the members of the Ukrainian Women's Association of Canada are gravely concerned about the psychological effect on the future generations of Canadians of Ukrainian origin who would be humiliated by having their racial origin ignored and be compelled to be identified with either English or French speaking groups while they are of neither English or French descent.

Every Canadian should love and be proud of his country but he should also retain pride in his cultural heritage and racial origin. The Ukrainian language, literature, and drama should have a definite place in Canadian schools, theatres, radio and television, thus enriching Canada.

Let us make Canada a land where languages and cultural heritages are encouraged and preserved. Above all, let every Canadian group share the dignity of being equal and enjoy unity in diversity.

Olena Kulchycka — Spring-time

ВІДДІЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

ТО НАША МАМА...

Ой, чи то рання зірочка сяє
І світить нам у віконце,
Веселка барвами квіток грає,
Чи сходить ясне сонце?
— Ні, то наша мама, як
[зіронька ясна,
Як веселка сяє, як сонечко
[красна.

Ой, чи то голос скрипки,
[сопілки,
Чи пташечки заспівали?
Чи то по вуликах бренять
[пчілки,
Чи то музики заграли?
— Ні, то наша мама, як
[скрипочка грає,
Як пчілка, як пташка з нами
[розмовляє.

Ой, чи то сонце, чи огник гріє,
Любим теплом обіймає?
Від того тепла серце радіє
А холод геть пропадає.
— Ні, то наша мама пестить
[нас, голубить
І тулить до себе, гріє нас —
[бо любить.

Галя.

Микола Погідний

ЩАСЛИВА ЗУСТРІЧ

З дерев'яного вулика вилетіла маленька бджілка. Летіла, бреніла, але якось важко, томливо і сумовито. Ще холодком подувало, ще зимою лякало. Летить бджілка і дивиться: а перед нею, не то царівна, не то князівна, та така гарна на вроду, що бджілка сіла на листочок і задивилася.

Князівна усміхнулася і каже: Будь щаслива моя бджілко! Чого ти сумуєш, чого горюєш? Скажи мені, чого тобі треба?

— Тепла хочу, — відповідає

бджілка. Маю великі обов'язки. Мій господар-пасічник випустив мене з вулика, поблагословив іконкою і сказав: „Іди, гуляй і солодкий медок мені збирай!" А я не маю сили. До праці не здатна, бо холодно й голодна я.

Тоді князівна нахилилася над бджілкою, пальчиком її діткнулася і теплим духом на неї подула. А бджілка від того подиху наче повеселішала, крильцями замахала, вусиками заграла і дивується: що воно таке?

Князівні це сподобалося і вона знову спитала:

— Скажи, бджілко, чого ти ще хочеш?

— Хочу силу мати, хочу всі поля облітати! — відповіла маленька бджілка.

— Гаразд, — промовила князівна. Вона підняла рученьку вгору, тричі махнула, хмари розгорнула і враз блиснуло ясне сонечко.

А бджілка так утішилася, що враз крильцями заграла й почала довкруги князівни кружляти, бджоляну пісню співати.

Князівна здогадалася, що бджілка ще чогось собі бажає, то ж її питає:

— Чого ще тобі потрібно, моя люба бджілко?

— Нічого більше не хочу, тільки цвіту! У цвітках запах прекрасний, а в них медок солодкий і запашний.

Князівна головоньку склонила і свою білу ручку до землі приложила. І зараз скоїлося не чудо не диво, а все розкішним цвітом землю укрило. І все заграло барвистими красками, кучерявими листками, дрібними пелюстками, пахучими квітками. А бджілка, як це все побачила, з радости затремтіла, крильцями забреніла і запитала:

— Скажи мені, хто ти — царівна, чи князівна? Хто ти така вродлива? Хто ти, що така зичлива, що стала немічній бджілці в пригоді?

Князівна чарівно усміхнулася до неї, до золотого сонечка свої оченята піднесла і сказала — я Весна!

А бджілка, як це почула, то з радости за голод забула. Вона крилонька свої підняла, підлетіла назустріч сонечку золотому і заспівала:

Гей, весна-князівна з нами!
Вже минувся холодок,
Світ замаєний квітками,
Буде знов смачний медок.

Весна

Біжать, біжать хмариночки
По небу в далечінь
І кидають від сонечка
Свою легеньку тінь.

А сонечко всміхається,
Цілує гай і сад,
І в листя одягається
Зелений виноград.

Цвітуть грушки, і вишеньки,
І яблунька рясна, —
Прийшла з теплом і сонечком
Сподівана весна.

Біжать, біжать хмариночки
У синю далину,
Стрічають дітки весело
Красунечку весну.

Олена Журлива.

БУЗЬОК-ЛЕЛЕКА ЇЗДИТЬ АВТОБУСОМ ПО МІСТІ

Було це ранньою весною. Бузьки прилетіли скорше, як бувало завжди. Ще були приморозки а на полях лежали рештки снігу.

До одного автобусу підійшов бузьок, або як називають його ще лелекою або чорногузом, загально люблений й широко відомий птах в Україні.

„Прошу впустити мене до вагону. Я дуже змерз і голодний" — так прохав бузьок одного морозного ранку коло зупинки, близько міського парку.

Напроти дверей сиділа дівчинка Оля, яка їхала до своєї української школи. Жаль їй було бідної пташини й вона звернулася до вагоновожатого: „Прошу позволити взяти бузька до вагону. Він голодний, я дам йому свій сніданок". Інші подорожні теж були за тим і бузьок вскочив на сходи автобуса, притулився в куточку вагону і жадібно ковтав кусники ковбаси, що давала йому добра дівчинка Оля.

Майже цілий день їздив бузьок автобусом по місту. Під вечір повернувся до того місця, де сідав до автобусу, подякував стуканням дзьоба і помандрував до парку.

Бузькові так сподобалося їздити автобусом, що він кожного дня, в ту саму годину приходив до автобусу, вскакував на сходи, вітався з вагоновожатим привітом „Добрий ранок" і примощувався в куточку вагону. Люди давали йому щось посмакувати. Так бузьок переїздив через ціле місто й повернувшись до „своєї" зупинки — зникав в парку до слідуючого дня.

Така цікава подорож бузька була щось коло двох тижнів. На дворі стало тепліше, сонечко гарно почало світити й одного дня прийшов бузьок попращатися: „Дякую вам пане вагоножатий, що мене возили, дякую і всім, що мене годували. Ми прилетіли заскоро. Було зимно й не було що їсти. Ми вже починаємо будувати гніздечка й я вже не буду з вами їздити. Дякую всім за добре серце. Було мені дуже приємно їздити з вами".

Бузьок гарно вклонився і помандрував на своїх довгих червоних ногах до парку.

Л. Б.

МАТИ УЧИТЕЛЬКА

Мама діток пригортає і каже:

— Учіться, бо дитячий труд — наука, тож пильно трудіться. Ти старшенький, любий сину, ти вже більше знаєш, то свою малу сестричку научати маєш. А ти, доню, ще маленька, знаєш не багато, слухай того, що говорить братчик, мама, тато.

— Добре мамцю, — каже доня — буду так робити, бо найліпше рідна ненька вміє дітей вчити.

Мабуть, мама запитає,
Де так довго я мандрую...
Забарився, хай не лає,
Я їй квітку подарую.

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

ВІДЗНАЧЕННЯ 5-ЛІТТЯ ЖУРНАЛА „ПРОМІНЬ". ЕДМОНТОН

В неділю, 28-го березня, ц. р., відділ Союзу при Українській Православній Катедрі Св. Івана, гідно й велично відсвяткував 5-ти-літній ювілей журнала „Промінь'. Імпреза відбулась в залі при Катедрі чайним прийняттям і при великому числі гостей.

Сценічне оформлення залі виконав артист-маляр Вадим Доброліж. Чай відкрила й переводила програму пані Катерина Міськів, референтка при місцевому відділі. Її допомагали членки комітету та інші пані: Е. Верхомин, М. Гринчук, А. Мельник, А. Мисак, С. Пауш, С. Сенів, Н. Фарина, М. Фербей, яким були приділені певні функції в програмі свята. Пані Віра Славутич, голова соціяльного комітету, наглядала над чайним прийняттям.

У концертову частину входили такі точки: дівочий квартет — дівчата з Інституту Св. Івана відспівали дві пісні „Щасти, Боже" і „У діброві" — участь брали: Петруся Вівчар, Вілля Гудима, Луйз Клим, Славка Семака, при піяно була Шеруся Храновська. Сольо на гармонії відограв молоденький Остап Роїк — „Верховино" і „Вязанку українських пісень".

Щирі привіти передали: пані Анна Мельник, заступниця голови Союзу Українок Канади від централі; пані Параскевія Сліпчук, голова Провінційної Екзекутиви на Альберту; пані Калина Засійбіда, голова місцевого відділу.

Наливати чай були запрошені пані: М. Будник, Е. Верхомин, М. Гавриш, М. Дікур, добродійки: Марія Хом'як, Юстина Лучак, Марія Василів, Вікторія Симчич, Наталія Фляк; пані О. Дмитрук, голова відділу ім. Лесі Українки, пані Е. Волянська, голова відділу при Церкві Св. Андрея, пані Н. Жмурко, (замість голови) від відділу при Церкві Св. Михаїла.

З нагоди Ювілею, пані Анна Крамар подарувала вишиваний образ на розігравку в користь журнала.

Сидять зліва направо: пані К. Засійбіда, пані О. Лукомська, пані К. Міськів, пані Е. Верхомин.
Стоять зліва направо: пані М. Фербей, пані М. Гринчук, пані С. Пауш, пані А. Мисак, пані В. Славутич.

Головною точкою на програмі була доповідь пані Ольги Лукомської, референтки журнала при домініяльній управі Союзу.

Вислано з чаю і поодиноких пожертв на ювілейний фонд 122 дол.

Катерина Міськів, референтка

РОКОВИНИ ВІДДІЛУ ІМ. О. КОБИЛЯНСЬКОЇ

Жіноче т-во ім. О. Кобилянської у Вінніпегу улаштувало урочисті роковини свого заснування, які відбулися в неділю 21 березня 1965 р.

Рано, відбулась Служба Божа, яку відправляв парох громади Всеч. о. Сасс, а по ній Панахида за померших членок. По Службі Божій відбувся в церковній залі спільний обід для учасників свята, в якім завжди беруть участь всі членки громади.

Програма свята складалася з привітів делегаток сусідніх жін. т-в, з пред. організацій при громаді. Свято відкрила вступним словом голова т-ва, пані Підлубна. Коротку промову про патронку т-ва, письменницю О. Кобилянську сказав голова громади, п. Савчук. Головну святочну промову виголосила панна Теодра Гаврисишин, голова пров. екзекутиви Союзу Українок. У своїм змістовнім слові, панна Гаврисишин піднесла заслуги членок-піонерок, які зустрічають свої 36 роковини, працю т-ва як такого, яке є довгі роки відділом Союзу Українок Канади, торкнулась деяких наших сучасних проблем і пригадала про 5-ліття нашого журнала „Промінь".

Представники, що репрезентували свої товариства на святі та давали привіти були пані А. Павлик — відділ ім. Л. Українки при Катедрі Пресв. Трійці, пані О. Хроль — відділ ім. Кн. Ольги при Соборі св. Покрови, жін т-во ОУК, Ст. Боніфас — пані Хам, пані Стефанишин і пані Головата, жін. т-во при церкві І. Сучавського — пані Антонюк і пані Каланчук, жін. т-во при Школі М. Шашкевича — пані Мендрус і пані Повозник, відділ Союзу ім. Л. Українки в Ст. Боніфас — пані Юзвишин, пані Мелещук і пані Нижник, п. Паньків від Канадійського Зап. т-ва, п. Ґ. Підлубний від Зап. Т-ва св. Михаїла, пані Бурдейна від сестрицтва Пресв. Богородиці, п. П. Павлюк від СУЖЕРО і пані Н. Когуська, редакторка „Променя" і о. д-р Сасс — кінцеве слово.

З ДІЯЛЬНОСТИ ВІДДІЛУ ІМ. КНЯГИНІ ОЛЬГИ

Вінніпеґ, Ман.
Свято Лесі Українки

Заходами культурно-освітнього комітету, що його очолює добр. Н. Стус, 18 лютого було улаштовано свято Лесі Українки. Пані С. Керелюк представила головну бесідницю пані М. Бояніївську, яка прочитала прекрасний реферат автобіографічного змісту. Талановита співачка м. Вінніпегу, панна Оксана Онуфрійчук чудово виконала дві пісні (слова Лесі Українки) акомпаніював піяніст Степан Сенайко, і також чудово ви-

МОЛИТВА

В роковини св. п. Михайла Стечишина

В роковини нашої розлуки, мій дорогий Мужу, схиляю свою голову перед Твоєю могилою. Молю Бога, щоб, коли прийде час, примістив мене поруч з Тобою. Тяжко мені жити без Тебе... Не маю з ким поговорити і порадитися, що мені на світі робити...

Коли настане Божий день, я шукаю місця, тиші, щоб мені ніхто не перешкоджав моїй тихій з Тобою розмові. Я сідаю у те крісло, що Ти купив мені, коли я втрачала контролю ніг і не могла ходити. А Ти казав:

— Не журися! Коли тобі стане легше, то ми удвох поїдемо на Україну. Поїдемо у те село, де я народився. Я познайомлю тебе з моєю родиною — сестрами, братом Степаном. Вони всі тебе привітають як рідну, бо ти моя дружина...

Але Ти не дочекав того часу... Ти забрався собі геть, пішов самий, а я лишилася... Але в мене лишилось з життя велике добро-спогади й я, віддаючись їм, знов і знов переживаю дорогу нашого спільного життя. Я відчуваю глибоку тугу, якої нішо на світі не може вгамувати. Сидячи так тихо у кріслі, я поринаю в глибоку задуму і довколишній світ для мене не існує. Натомість я бачу Тебе, як ти ходиш, бачу Твої руки, якими Ти розкидаєш, а часом мені вчувається як Ти кажеш:

— Не журися, Настуню, я і тут думаю про тебе.

От якось приснився мені сон, що ти лежиш на траві біля хати. І раптом Ти погрозив мені, мовивши: Ти то перестань, бо мені тяжко! Я пробудилась і зрозуміла Божу волю. Бог не хоче моїх сліз. Бог хоче, щоб я жила Твоїми ідеями і несла далі Твої діла, бо Ти ціле своє життя трудився для свого українського народу.

Опісля Ти знов приснився мені, але вже веселий. Побачила Тебе молодим, як в час нашого першого знайомства і з піснею на устах.

Зліва направо — Анастасія Стечишин, Михайло Стечишин, поруч стоїть дочка Соня, що живе в Америці. Фото взяте літом 1963 р. у Винярд, біля дому Стечишинів.

Я люблю сни, що вертають Тебе до мене. І Ти дуже часто снишся мені, але вже не свариш і не грозиш мені.

Сидячи на кріслі, я читаю Твої листи з 1913 р. Такі гарні, повні щирого признання, любові і надії. Ти просив мене доглядати нашого старшого сина Ореста, щоб він виріс на гарного й сильного чоловіка, а відтак інші наші діти — Соня, Володко, Ґенуся. Ти їх любив і вони це знають...

Як гарно й любо йшло наше життя: Було нас шестеро, потім двоє, а тепер я сама... Але я не сама, я бачу Тебе всюди у Твоїх ділах, у Твоїх працях. Таким Ти є для мене, таким для наших дітей і таким Ти завжди залишаєшся для свого народу, якому служив ціле своє життя.

Дружина Анастасія

конав окрему точку „Українська думка".

Весняний чай

У неділю 7 березня, заходами жіночого т-ва улаштовано весняний чай.

Ще до початку імпрези, заля вже була заповнена гостями, між якими поважне число було видатних людей м. Вінніпегу. При дверях, гостей вітали Всеч. о. І. Стус, добродійка Надія, та голови всіх організацій, які існують при Соборі. Пані М. Синицька коротким словом привітала гостей та представила головного промовця д-ра хірурга Ярослава Барвінського. Шановний гість, др. Барвінський, глибокозмістовною промовою, вказав як свято Покрови Божої Матері тісно повязане з історією українського народу, яка була патронкою козаків, та з'ясував ролю українських жіночих організацій. Офіційним відкриттям „Весняного чаю" було засвічення свічок.

За головним столом, який був застелений гарним вишиваним обрусом, наливали чай представники церковних та світських організацій, яких представляла пані Мельник. Гості в зустрічах з приятелями та знайомими приємно провели свій час. На окремих столах була випродаж домашнього печива, виробів ручних робіт, та куховарської книжки.

Анна Шевель

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Овкборн, Ман.

Заходами відділу ім. Л. Українки було улаштовано роковини найбільшої української поетеси, які відбулись 28-го лютого, 1965 р. в залі Українського Народного Дому.

В програму було включено Панахиду, яку відслужив Всеч. о. Мельник. Жіночий хор відспівав — „Боже, вислухай благання" Вступне слово сказала пані Ґеня Матієшин. Концертова програма з пісень, деклямацій і реферату. Жіночий хор відспівав — „Квіти мої", „Марічка", „Гетьте ви думи", „Кажуть люди що м щаслива" і „Ой, з-за гори". Деклямації: „З циклю сім струн" — Леся Старенькі, „Уста говорять" — пані Марія Ґрошок, „Надія" — Савеля Баклащук, „І ти колись боролась" — пані Текля Цітульська, „Мій шлях" пані Анна Баклащук, гра на акордіяні — Маруся Друль. Реферат про Лесю Українку прочитала дуже гарно пані Анастасія Грицак. Кінцеве слово сказав голова Народного Дому, п. Антох Слонь. На закінчення кнцерту учасники проспівали український гимн. З цього свята вислано 5 дол. на ювіл. фонд „Променя".

Анна Баклащук, секр.

НА СВЯТІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Едмонтон, Алта.

Відділ ім. Лесі Українки при парафії св. Іллі в Едмонтоні улаштував свято своєї патронки, поетеси Лесі Українки, яке відбулось в неділю, 21-го лютого 1965 р. При цій нагоді відділ відбув річницю свого заснування та 5-ліття журнала „Промінь".

Програмою вечора керувала голо-

ва т-ва, пані З. Дмитрук, яка відкрила свято вступним словом. Три хори — всі під управою проф. С. Яременка, відспівали такі пісні: „Надія" й „Ой, не зникли золотії терни" — жіночий хор, „Прийшов лист з України" і „Зірвалася хуртовина" — сумківський хор. При піяно Борис Фляк. „Ой, горе тій чайці" і „Понад тими гороньками" — церковний хор. Всі пісні були виконані з мистецькою майстерністю кожного хору. Відділ високо оцінює працю диригента, проф. Яременка. Реферат про Лесю Українку відчитала добр. Фляк. „Фа" — сонет Лесі Українки віддеклямувала пані Н. Гиманик.

В другій частині програми пані Ю. Федейко виголосила коротку доповідь про шостирічну працю т-ва. Інформацію про журнал „Промінь" дала пані К. Луців. Заключне слово сказав Всеч. о. О. Фляк. Зарядчики свята обдарували гостей святочним тортом з нагоди 6-річчя т-ва.

З нагоди цієї імпрези відділ переслав 10 дол. на ювілейний фонд „Променя" то складає побажання успіхів у дальшій праці журнала.

Ю. Федейко, кореспондентка

КОНЦЕРТ ПАМЯТІ О. БАСАРАБ

Глеслин, Саск.

Заходом відділу Союзу Українок Канади ім. Ольги Басараб в Глеслин, Саск. відсвятковано дня 21-го лютого 1965 року Роковини мученичої смерти, Ольги Басараб.

Ольга Басараб для нашого жіноцтва є дороговказом, як треба жити і любити свій народ. Її постать є особливо приміром тепер, коли наш нарід ще дальше веде боротьбу з ворогом окупантом за свою державність.

В сьомій годині вечером, Всеч. о. Кравченко відслужив Панахиду по бл. памяті Ользі Басараб. По Панахиді членкині відділу Союзу, члени церковної громади, та сумківці, зійшли до церковної залі, де відбулася святочна програма.

Програму відкрила голова нашого відділу пані Анастасія Гаврилів, яка коротко пояснила присутним, значення такого свята. Програму виголошувала пані. Р. Дмитришин. В програму входили пісні, реферат та деклямації. Мішаний хор відспівав— „О Україно" та „Світом Божим вечоріє", а жіночий хор відспівав „Се-

Світлина зі свята Ольги Басараб в Глеслин. Дві сумківки, учениці рідної школи деклямують вірш „Прощай, зоре ясна".

ред поля широкого". Деклямації виконали: пані Р. Дмитраш — „Спомин Ольги Басараб", пані М. Гарасим — „В день героїнь" і пані Е. Дмитришин — „Могила Ольги Басараб". Панна Слава Буй і панна Даруся Григорчук, молоді сумківки виголосили „Прощай, зоре ясна".

Реферат про життя і діяльність Ольги Басараб виголосила пані К. Данилів, а кінцеве слово про жінок героїнь сказав парох, Всеч. о. О. Кравченко.

По закінченню програми сумківки роздали перекуску. На заклик о. пароха зложено 20 дол., з нагоди 5-літнього ювілею „Променя".

Анна Буй, секр.

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Реджайна, Саск.

Заходом культурно-освітнього комітету, відділу ім. „Доньки України" у Реджайні, у неділю по полудні, 28-го лютого, 1965 року, відбулися святочні сходини присвячені памяті нашої незабутньої поетеси — Лесі Українки.

Програма була скромна але святочна. Голова відділу, п. М. Корпан, відкрила свято. Добр. Г. Кіцюк уміло прочитала спомин про життєвий шлях нашої поетеси. Після того, п. Д. Лапчук із чуттям, помистецьки, віддеклямувала вірш Л. Українки „Поворіт". Добр. Г. Кіцюк прочитала ще уривок із повісти „Леся", про молоді літа поетеси, так гарно і чутливо, що неодній із нас сльози стали в очах. На закінчення, о. С. Кіцюк сказав гарну промову про Лесю Українку.

Пані М. Корпан подякувала присутнім, за участь. Хоч погода не сприяла, бо дуже курило снігом, учасників зійшлося поважне число. Після закінчення програми була перекуска і присутні скинули скромну пожертву на „Промінь".

Анна Мудра

КОНЦЕРТ НА ЧЕСТЬ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

Відділ ім. св. кн. Ольги, при Українській Православній Катедрі св. Володимира в Торонто, влаштував концерт Лесі Українки, який відбувся в неділю 7 березня ц. р. в залі катедрального дому. Заля була заповнена учасниками. Почався концерт о 3-ій годині дня.

Голова відділу Союзу Українок, пані Анна Євчук, відкрила свято вступним словом. Пані Валентина Лавринюк оголошувала точки концерту. Доповідь „Леся Українка в світлі правди", виголосила др. Ганна Янішевська. Стилістично ця доповідь, як і змістом може послужити взірцем для тих, хто бере на себе завдання писати й виголошувати доповідь (поміщена на ст. 2).

Мистецькі точки концерту робили гарне враження. На початку і на закінчення концерту співала пані Ліда Головко: „Сумної провесни", слова Л. Українки, муз. М. Лисенка, „Не співайте мені цієї пісні", слова Л. Українки, муз. Д. Січинського, „Геть-те думи, ви хмари осінні", слова Л. Українки, муз. Я. Степового і „Стояла я і слухала весну", слова Л. Українки, муз. К. Стеценка. Акомпаніював на піяніно пан Казимир Олешкевич.

Були виголошені дві деклямації. Десятилітня Роксоляна Янішевська вірш „Давня весна" і пані Ганна Стахів продеклямувала „Зима на чужині".

Учениця Тамара Фролова грала на піяніно композицію А. Писаровського „Українська думка", а учень Мирослав Бойчук виконав скрипкове сольо при акомпаніяменті панни Марти Фотій.

У другій частині концерту особливо миле враження на присутніх зробила поява на сцені хору Юного ОДУМ-у. 25 дівчаток, від 12 до 14 років, усі в національних строях. Пані Валентина Родак, виховниця Юного ОДУМ-у і диригентка навчає цей

молоденький хор. Під її керівництвом ті дівчатка, добре вивченим співом проспівали дві пісні: „Марш молоді" слова Ів. Багряного, муз. Гр. Китастого і „Чи знаєш ти", слова і музика Купчинського.

На закінчення, голова програмового комітету, пані Валентина Лавринюк виголосила кінцеве слово. Закінчено концерт співом „Ще не вмерла Україна".

Надія Дубилко

ЮВІЛЕЙ 20-ЛІТТЯ ВІДДІЛУ

Вест Форт Вілліям, Онт.

Відділ ім. Олени Пчілки, що льокується при церкві св. Володимира у Вест Форт Вілліям святкував свій ювілей 20-ліття 14-го лютого, 1965 р. На ці урочисті роковини відділ запросив провідницю організації, голову Союзу Українок Канади, пані Анну Токарик з Гемилтону.

В суботу вечером, 13-го лютого була вечеря-бенкет в честь голови Союзу, замовлена в їдальні ресторану п. С. Пуляка. В неділю рано, 14-го лютого відбулось Богослуження, що його відслужив Всеч. Мітр. С. Ґерус в асисті диякона Малюжинського. Співав хор під управою п. Орисі Яремчук. По Богослуженні відправлено Панахиду по померших членках т-ва та молебень за здоровя членок що при праці. По Богослуженні відбувся святочний обід в залі під церквою. Стіл святочно убраний трьома колачами і свічкою, що є символом української нації від прийняття християнства на Україні. Всеч. о. Міт. Ґерус провів молитву і поблагословив страви.

По обіді почалась програма свята. Бувших голів т-ва і основниць вшановано квітами, також вшановано корсажами голову Союзу, пані Анну Токарик та теперішню голову відділу пані С. Музику. Відчитано імена покійних членок і вшановано їх память хвилевою мовчанкою. Голова церковної громади, п. Комісарик підніс тост до Союзу Українок Канади і відділу ім. Олени Пчілки. Голова відділу, пані С. Музика щиро і зі зворушенням привітала голову Союзу Українок Канади, пані Токарик, запевняючи співпрацю та пошану до завдань цієї першої в Канаді жіночої організації.

Учні недільної школи під управою пані М. Сторожук виступили з коротою концертовою програмою — відспівали: „Ой, під гаєм, гаєм" і „Човен хитається", М. Кулій продекля мував вірш, а Василь Лисак відограв дві композиції на піяно.

Світлина з ювілейного прийняття; зліва направо перший ряд: А. Кибюк, В. Бойко, Р. Вийванко, перша голова, А. Токарик, голова Союзу Українок Канади, П. Юрик, А. Глуханюк, К. Біла; 2-гий ряд: А. Стасів, М. Ґронська, С. Музика, З. Ґельмич, О. Венґер, Т. Кулій.

Слідував огляд діяльности відділу за 20 літ, який зробила рекорд. секретарка, пані А. Стасів. Вона головно змалювала ті початкові труднощі, які ми побороли і що наша праця увінчалась успіхами. Праця велася на всіх ділянках українського життя, а головно для потреб нашої церкви. Огляд праці був обширний. Пані О. Венґер сказала, що за 20 років т-во мало доходу 53,000 дол. і на них складалась жертвенна праця нашого членства.

Наступною точкою на програмі була доповідь голови Союзу Українок Канади, пані А. Токарик, яку представила пані С. Мендик. У своїй цікавій та обширній промові пані Токарик оцінюючи працю нашого членства по відділах, вказала на деякі проблеми та потреби в нашій діяльності тепер. Промова голови була бадьора, якою вона кликала членство до дальшої інтенсивної праці. Подяку голові Союзу висловила пані Т. Кулій та в імені т-ва вручила голові подарунок — вишивану подушечку. Численні привіти складали делеґатки поодиноких товариств, що були запрошені на свято. Програма закінчувалась молитвою, яку провів Всеч. о. Ґерус, а учасники відспівали „многоліття" нашому відділові.

Проведено було збірку на ювілейний фонд „Променя", яка принесла $31.60. По святочній імпрезі в залі, пані Олеся Венґер гостила голову Союзу та інших у своїм домі прощальною вечерою. У 10 год. вечора ми прощали нашу дорогу гостю пані Токарик в поворот додому. Підбадьорила вона нас до дальшої праці на майбутнє.

С. Мендик

ПОКЛІН ВЕЛИКОМУ КОБЗАРЕВІ

Мазепа, Саск.

Місяць березень, це місяць Шевченкових роковин, які за виробленою вже традицією святкуються з великою врочистістю кожного року там, де існує свідома громада українців. Мазепинська громада в Саскачевані, хоч і не велика числом, але сильна духом та не відстає в цьому від інших громад Канади. Як іншими роками, так і цього року, по силі своєї спроможности вшанувала пам'ять невмирущого поета скромним концертом, що відбувся в п'ятницю вечером, 12-го березня.

Всеч. о. П. Бублик, відправив вечірню та перед Панахидою сказав святочне слово.

Опісля в Народньому Домі відбувся концерт, якого програму відкрила вступним словом пані Д. Маковська, а присутні спільно проспівали „Заповіт". Програма хоч і була скромна, але добре підібрана, яка складалася з таких точок: Деклямували діти: Т. Ойстрик — „Кобзар", М. Ягольницький — „Тарасове слово", М. Маковський — „Я є українець", Р. Король „Привіт дітей", О. Маковський „Тарас Шевченко".

Пан А. Ягольницький прочитав реферат. Потім усі спільно проспівали

такі пісні: „Реве та стогне", „Думи мої", „Де Дніпро широкий", „Через балку летить галка", на закінчення „Ще не вмерла Україна". Пані Д. Маковська подякувала усім присутнім за участь в концерті та запросила до спільної родинної перекуски.

Ольга Маковська

СРІБНИЙ ЮВІЛЕЙ

Ванкувер, Б. К.

Коли міряємо час роками, а особливо, коли говоримо про чверть століття в житті людини, нам видається він поважною цифрою. Але часто, наприклад, в подружньому житті жінки й чоловіка роки ці збігають скоренько, неначе одна хвилина.

Ось чому панство Василь і Галя Токарики були мило заскочені несподіванкою, яку влаштували їм в суботу 23 січня 1965 р. їхні приятелі з нагоди їх срібного ювілею. Перед прийняттям, яке згодом мало місце в парафіяльній залі Української Прав. Церкви у Ванкувері, був відслужений вдячний Молебень о. Прот. П. Сацевичем в місцевій церкві. Потім всі присутні привітали ювілятів, коли ті увійшли до залі.

Головний стіл красувався букетами живих прекрасних рож і ювілейним тортом та традиційними колачами. Молитву перед вечерою провів о. П. Сацевич. Після того був піднесений тост до ювілятів, братом пана В. Токарика.

П-во Василь і Ганя Токарики

По вечері слідував ряд промав в честь ювілятів. Перший говорив господар свята, пан М. Лазарович, далі пан С. Кірстюк, голова церковної громади з Ванкуверу. Пан Демко з Сіятел (С. Ш. А.) розповів про життєвий шлях панства Токариків. Промови були перервані краянням ювілейного торта і відспіванням многоліття. Пан М. Гомола підніс ювілятам дарунок від всіх присутніх. Дальше промовляв о. Прот. П. Сацевич, сини панства Токариків, Роман, який вже одружений і учителює та молодший Денис, учень середньої школи. На закінчення мали слово п-во Василь і Галя Токарики, які подякували своїм приятелям за честь і участь в їх родинному святі.

На закінчення пан М. Лазарович зложивши подяку, гостям, підніс заслуги панства Токариків, які є довголітніми членами місцевої церковної громади. Особливо пані Г. Токарик, яка активна, як у громаді, так і у світських українських організаціях. Пані Г. Токарик належить також до різних англійських організацій, де бере активну участь.

Присутня

НА ПОШАНУ 500 ЖІНОК-ГЕРОЇНЬ, В КІНГІРІ

Заходом Комітету Українок Канади Відділ Торонто, вшановано 14 лютого, 1965 р. память 500 українок, що їх в нелюдський спосіб знищив в таборі Кінгірі наш віковічний ворог.

Вступне слово виголосила голова Комітету, пані Леоніда Вертипорох. Вона підкресила героїчну вдачу української жінки, яка вписала не одну прекрасну сторінку в книгу історії України на протязі століть. Ми бачимо українку на фронті визвольної боротьби, в повстанчих відділах, а також в тюрмах і концентраційних таборах. Багато імен можна назвати... А скільки їх — безіменних?... І нині, в десятиліття гектотомби-жертви в Кінгірі, складаємо поклін всім героїням минулого і сучасного нашого народу, з запевненням сповнити їх заповіти і, продовжуючи їх діло, змагатися за незалежну Україну.

Память тих, що загинули, вшановано хвилиною мовчанки.

Програму почав хор „Чайка" під проводом Л. Яблонського. Виконано було „Село" — Гайворонського і „Як ми ще зійдемося" — Людкевича. Фортепіяновий провід — пані Марта Кравців-Барабаш.

Пані Христя Вертипорох-Болюбаш зарецитувала вірш молодої поетки Олександри Черненко — „500 розчавленних". Треба сказати, що пані Болюбаш взагалі віддала повну глибокого драматизму подію так живо, що справила виїмкове враження на слухачів.

Пані Т. Ткаченко-Прушинська відіграла на фортепіяні Етюди Шопена — 3-ій і 12-й.

Пані Марія Солонинка виголосила святкову доповідь: „На Свято Героїнь". Згадуючи окремі героїчні постаті нашого часу, голод на Україні і трагічну жертву 500 в Кінгірах.

Пані Стефа Федчук відспівала три пісні: — „Гробниця Лицарів" Пономаренка, „Гориш моє серце" Лопатинського і „Ой не сійтесь сніги" — також Лопатинського. При фортепіяні — пані С. Жовнір-Клос. Співачка виїмково гарно виконала свою програму.

Слідуючою точкою був виступ добре відомого скрипаля, п. Мирослава Романюка. Заграв скрипковий концерт композитора Лало. Це був справді мистецький виступ і п. Романюк впрост чарував залю своєю музикою.

Останньою точкою був виступ дитячого хору Рідної Школи УНО, під проводом пані М. Яворської. Діти виконали: „Ми ростем, ми надія народу" — Недільського і „Молитва за Вітчину" Феденка, при чому солістка Черняк — багато спричинилася до загального ефекту.

Відспіванням гимну, закінчено святковий вечір.

В. Завадська, прес. референтка

Світлина членок відділу ім. Л. Українки в Ст. Боніфас в 1964 р. Зліва направо перший ряд: Анна Баляс, Єлисавета Пальчук, Фросина Гуменчук, Марія Нижник, Ольга Юзвишин, Анна Калиняк, Анастасія Третяк, Тетяна Чалус, 2-гий ряд: Катря Сусмак, Галя Баляс, Анна Войтюк, Катерина Карпинська, Катерина Филипчук, Ніна Бурак, Вікторія Мисак, Марія Нелсон, Петруня Журба.

СТ. БОНІФАС, МАН.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори т-ва відбулись 7-го лютого, 1965 р. в залі Просвіти. Збори відкрила голова т-ва, пані Марія Нижник, секр. О. Юзвишин провела молитву. Предсідницею зборів була пані Анна Баляс, секретаркою пані Вікторія Мисак.

Звіт діяльности т-ва прочитала пані О. Юзвишин. За рік т-во відбуло 17 засідань і 1 річні збори. Наш відділ вітав у себе голову Союзу Українок Канади, пані А. Токарик. Члени улаштували роковини Лесі Українки та т-во взяло участь у конференції Союзу, що відбулась у Вінніпегу. Т-во зложило вінок з живих квітів (виготовила пані А. Калинюк), що його зложено у стіп памятника Шевченкові у 150-ті роковини народження поета. Т-во причинилось до чайного прийняття в Годсон Бей в користь Колегії св. Андрея і занялось збіркою пожертв на „Промінь" у звязку з книжкою про хореографію. Т-во сповнило свій буджет до централі, закупило крісла до Просвіти за $175.00. Членки т-ва улаштували прийняття для СУМК по концерті в Просвіті та взяли участь у відкритті Колегії св. Андрея. Була ще така діяльність: писання писанок, спільне свячене, День Матері, Листопадове свято, зустріч Нового Року та проведено збірку на Марч оф Даймс і Комюніті Чест.

Заряд т-ва на 1965-тий рік: Вікторія Мисак — голова, Ольга Юзвишин — заст. голови, Анна Войтюк — рек. секретарка, Єлисавета Пальчук — фін. секретарка, Анна Калинюк — касієрка. Контрольна комісія — Анна Баляс, Катерина Мелещук, Фросина Гуменчук.

Ольга Юзвишин, секр.

СКАРБОРО, ОНТ.
Вдділ ім. св. Анни

Річні збори т-ва відбулися 8-го грудня 1964 р. в церковній залі. Присутніх членок було 12. Предсідницею зборів була пані Лариса Муровић, секретаркою пані Оля Мельничук. Збори відкрито молитвою.

Звіти діяльности т-ва здавали членки заряду: голова, пані Е. Павлик подякувала членкам за дружню співпрацю. Пані Є. Мороз, секретарка дала звіт діяльности т-ва: За рік відбулось 10 місячних зборів. Т-во спільно з громадою улаштувало Йорданську Святу Вечерю, український Новий Рік (Маланку), роковини нашої славної поетки Лесі Українки і 150-ті роковини народження Тараса Шевченка. Членки приготовили спільне свячене по Великодні, обід на храм нашої церкви, весняний і осінний базар. Видано 10 буфетних обслуг під час забав, членки приготовили поминальний обід за бл. п. Михайла Левака, що був головою громади. Пані Стефанюк, скарбничка дала фінансовий звіт. З року 1963 осталось в касі $20.67, приходи в 1964 р. 2,282.36, розходи — 2,225.06, в касі осталось — 56.20. На церкву т-во жертвувало 1,600.00.

Заряд т-ва на 1965-тий рік (поновно вибрані): голова — Е. Павлик, заст. голови — Розалія Гриб, рек. секретарка — Євгенія Мороз, фінанс. секретарка — Галина Чонко, касієрка — А. Стефанюк. Сестриці — А. Крижанівська і А. Валігродська. Контрольна комісія — М. Косован, Е. Марендюк. Господині — А. Дубик і А. Михальчук, комітет хворих — О. Мельничук, базаровий комітет — А. Петрушин і М. Боднарчук, телєфонічний комітет — М. Даниляк і Р. Унгерян.

Євгенія Мороз, секретарка

СОНДАВН, МАН.
Відділ ім. Ольги Кобилянської

Річні збори жіночого товариства відбулися 6-го грудня, 1964 р. в Народнім Домі.

Голова, пані Василина Фещук відкрила збори молитвою. Пані Фещук була предсідницею зборів, а секретаркою Марія Т. Ілюк.

Відділ мав 20 членкинь і за рік відбулося 12 місячних зборів. На зборах були читані всі обіжники від домініяльної управи і провін. екзекутиви Союзу Українок Канади.

Праця відділу: Рік-річно відділ разом святкує храм на Петра і Павла і займається обідом на той день. Відділ влаштував осінний базар і 2 бінго.

Т-во докупило потрібної посуди до кухні, як також докінчило будову старокрайової печі коло Народного Дому. Члени займалися похоронною перекускою, коли відійшов член церкви бл. п. Дубник.

Голова церковної громади пан М. Халатурник згодився учити дітей недільної школи. Також відбувалася у нас рідна школа. Членки ходили колядувати на церкву і дали моральну і матеріяльну поміч нашій церковній громаді і Народному Домові.

З року 1963 осталося у касі 529.58, прихід у 1964 році — 556.71, розхід у 1964 році — 631.46, в касі осталося — 1,006.35.

Заряд т-ва на 1965 рік — голова — Василина Фещук, заст. голови — Єлена Буґера, секретарка — Марія Т. Ілюк, касієрка — Євгенія Ілюк, фінан. секр. — Вероня Костинюк. Контрольна комісія — Домка Левеник, Марія В. Ілюк і Анна Васкул.

Членкині відділу желають журналові „Промінь" доброго успіху на дальше, а Наталі Когуській кріпкого здоров'я на многі літа прожити.

Марія Т. Ілюк, секретарка

ТОРСБІ, АЛТА.
Відділ ім. О. Басарабової

Річні збори товариства відбулися 3-го грудня, 1964 р. в Українськім Народнім Домі. Предсідницею зборів була пані Ю. Марійка, секретаркою пані О. Кіящук.

Предсідниця відкрила збори і хвилиною мовчанки та повстанням з місць помянули померших членок. Членки заряду здавали свої звіти — секретарка і касієрка. Голова т-ва, пані Е. Павлик дала звіт діяльности т-ва за минулий рік та подякувала членкам за їх співпрацю.

За рік товариство виконало слідуючу діяльність: Членки приготовили 4 весільних вечері, 1 бенкет, обід на храм Петра і Павла, пущення і перекуска по Листопадовім Святі, на якім був улаштований концерт силами шкільних дітей і прихід 26 дол. переслано на інвалідів. Відбулось 5 місячних зборів і 1 засідання заряду. Українську школу вчить у нас ігумен о. Щербань.

Фінансовий звіт: з року 1963 осталось в касі 229.08, приходи в 1964 р. — 2,033.73, розходи в 1964 р. — 950.03, в касі осталось — 1,312.78.

Заряд т-ва на 1965 р. пані: Емілія Бабяк — голова, Ярина Павлик — заступниця голови, Мотря Світик — секретарка, Ольга Кіящук — касієрка. Контрольна комісія — Е. Ровінська, С. Бабяк, К. Пирч. Господині — Е. Пирч, Е. Адамик.

Мотря Світик, секретарка

ГРОНЛИД, САСК.
Відділ ім. Княгині Ольги

Річні збори відділу відбулися в неділю, 31-го січня, 1965 року в Народнім Домі Івана Франка.

Голова відділу, пані Марія Данилюк відкрила збори молитвою, „Отче наш". Предсідницею зборів була пані Зеня Панчук, секретаркою пані Ґеня Боднарчук.

Звіти з діяльности здали всі членкині заряду товариства. Огляд праці дала секретарка, Павліна Чорній. Звіт сестрицтва до церкви Анна Вахняк.

В протягу року вдбулося 10 місячних зборів. Товариство приготовило Йорданську вечерю, весільну вечерю, Весняний вечір, пущення, спільне свячене, храмовий обід, вечерю до місцевої школи, спільний пікник, День Матері, День Подяки, 35-літний ювілей товариства, базар, Листопадове Свято, прощальний вечерок членам.

Під час літних вакацій відбувалася рідна школа, в якій учив Всеч. о. Критюк. Розпочато недільну школу. Учительками недільної школи є пані: Зеня Панчук, Павліна Данилюк, Ґеня Боднарчук, Наталя Антонійчук. Зорганізовано відділ СУМК.

Товариство постарало верх на шафи до Народного Дому і електричний чайник до кави, також помалювало кухню в Народнім Домі.

Т-во виповнило буджет до централі і передплачує „Український Голос" до шпиталю в Мелфорт, Висилаємо квіти хворим членкиням.

Фінансовий звіт: з року 1963 осталось — $653.76, прихід в 1964 р. — 1,033.32, розхід в 1964 р. — 1,179.57, осталось в касі — 507.51.

Заряд товариства на 1965 рік: голова — Марія Данилюк, заст. голови — Катерина Швець, рек. секретарка — Ґеня Боднарчук, фін. секретарка — Стефанія Іванусь, касієрка — Павліна Чорній. Господині — Марія Ґрипюк, Текля Пшик, Катерина Письменна, Марія Осадчук, Христина Щербій. Господині до начиння — Павліна (В.) Данилюк, Наталя Антонійчук. Контрольна комісія — Катерина Швець, Анна (М.) Вахняк, Василина Вахняк. До квітів — Василина Черній, Вікторія Рак. До рідної школи — Марія Боднарук, Василина Вахняк. Учительки недільної школи — Зеня Панчук, Вікторія Рак, Ґеня Боднарчук, Наталя Антонійчук.

Павліна Чорній, секретарка

ТІОДОР, САСК.
Відділ ім. О. Кобилянської

Річні збори т-ва відбулися у парафіяльнім домі о. і добр. Пук, 27-го грудня 1964 р. Пані І. Гарасимюк відкрила збори а Всеч. о. Пук провів молитву. На предсідницю вибрано добр. Пук. Звіти діяльности т-ва здавали пані І. Гарасимюк і пані І. Чорноиска.

Пані І. Гарасимюк подякувала членкам за співпрацю в минулім році і побажала ще ліпших успіхів на слідючий 1965 рік.

Товариство начислює 35 членок і за минулий рік відбулося 10 місячних зборів і 2 засідань комітету. Тов. сповнило свій буджет до централі. На зборах читаємо обіжники і сповняємо завдання, які **централя Союзу** Українок Канади поручує нам.

За цілий рік тов. обслужило приготуванням прийнять для шість весіль, два похорони, один поминальний обід, один осінній базар, один парафіяльний обід, свято День Матері відбулось разом під час спільного Великодного свяченого, на якім гостила голова пров. екзекутиви Союзу, пані С. Стратійчук із Саскатуну. Тов. улаштувало два випродажі домашнього печива і писанок.

Наше т-во зайнялось зорганізуванням відділу СУМК в околиці і місті Тіодор. Пан Митро Кирилюк є інструктором сумківців. Тов. вислало дві сумківки на Сумківський з'їзд до Саскатуну і поповнило всі кошта в сумі 50 дол.

Тов. опікується прикрасою церкви. Розходи тов. були такі: Покупили речі потрібні до церкви. Дало 25 дол. на парк, що його започаткувано 4 милі від Тіодор коло Гвайм Сенд Ривер. Переплачує „Промінь" і „Укр. Голос" для льокального шпиталю. Вислало 10 дол. для організатора СУМК до Саскатуну. На тривалий фонд „Променя" 20 дол.

Кожного року наше т-во веде кампанію на „Ментал Гелт". Комітет відвідував хворих та членки виконували іншу корисну працю, ходили ко-

лядувати на Різдво і увесь прихід передано на православну церкву в Тіодор. З року 1963 лишилось в касі — 1,423.00, приходу за рік 1964 — 1,391.65, розходу за рік 1964 — 618.91, разом лишилось в касі — 2,195.74.

Заряд т-ва на 1965 рік: голова — І. Гарасимюк, заст. голови — С. Динесюк, секр. — М. Маріянчук, касієрка — І. Чорнописка. Контрольна комісія — добр. А. Пук і Н. Пужняк. Комітети: господарський — Д. Король і М. Молдован, відвідування хворих — М. Іссар і М. Молдован, Д. Сушинська, базаровий — С. Динесик, І. Чорнописька. (Поміщуємо лише дві, всіх було подано 7, ред.).

М. Маріянчук, секр.

ТОЛСТОЙ, МАН.
Відділ ім. Св. Ольги

Річні збори т-ва відбулися 4-го грудня, 1964 р. в залі Українського Народного Дому.

Голова т-ва, пані К. Долинчук відкрила збори молитвою „Боже Великий Єдиний", дала звіт з цілорічної діяльности товариства та подякувала членкам за кооперацію. Інші членки заряду здали свої звіти.

Діяльність т-ва: В протягу року відбулось 5 місячних зборів і сходин. Сходились в Народнім Домі і по домах членок. Під час сходин мали розігравку а потім перекуску. Улаштували роковини Шевченка малою програмою. Членки приготовили Спільне Свячене, обід на храм місцевої громади й одну велику вечерю. Помагали з перекускою під час 3 похоронів. Комітет відвідував хворих членок і т-во дало їм дарунки.

Старанням т-ва відбувся курс „Поживна вартість харчування". Лекції відбувались під проводом пані Стінж з Манітобського Департаменту Господарства. Наш відділ відвідала голова Союзу Українок Канади, пані Анна Токарик на 28-го липня і з тої нагоди товариство улаштувало для неї прийняття.

Спільно з церковною громадою т-во купило похоронні ризи і титрапод до церкви. Коштом т-ва було куплено холодільник до кухні в Народнім Домі. Членки перевели збірку на сліпих і дали жертву на клініку калік. Т-во взяло участь в провінціяльнім з'їзді у Вінніпегу.

Фінансовий звіт: З 1963 р. осталось в касі 257.20, приходи в 1964 р. — 627.91, розходи — 527.47. В касі осталось — 357.64.

Заряд т-ва на 1965 р.: голова — К. Долинчук, заст. голови — А. Солом, кор. секретарка — П. Данилейко, рек. секретарка — М. Арсеній, касієрка — М. Бачинська. Контрольна комісія — А. Голодрига, М. Воронюк, А. Шидловська. Господині — Анна Ткачик, Н. Танчак, М. Долинчук, О. Колодзінська. Сестриці — Марія Соколовська, Гафія Матійчук, Анна Ткачик.

Павліна Данилейко, секр.

МОНТРЕАЛ, КВЕ.
Відділ ім. Лесі Українки

Відділ ім. „Лесі Українки" при Церкві св. Покрови в Монтреалі відбув свої річні збори 6 грудня 1964 р. Зборами керувала президія в такому складі: голова — п. Віра Канарейська, секретар — п. Надія Грицина, звітодавець — Марія Степова і настоятель о. Олександер Костюк та бувша голова Антоніна Сойко. Звіт про пророблену працю за 1964 рік подала секретарка п. М. Степова: Протягом року відбулося 16 засідань та зборів. Найбільш діяльна праця товариства була на господарському відтинку, де майже половина членства брала активну участь із успішними вислідами, як: прийняття для Владики Михаїла, храмове свято, прийняття для хору, для молоді — студентів, для будівельного комітету, для учасників з'їзду СУС-у, голови В.О. УНРади п. М. Лівицького, п. Ізидори Косач-Барисової, буфети для ріжних забав, обіди під час польових Богослужб, поминки та багато інших. Випродаж печива, писанок, вишивок, влаштовано 6 розігравок-льотерий і інше. Праця для Церкви — прибирання, придбання нових речей, як нові постові покривала, вишивані хоругви, 2 стихарі і інше.

В ділянці культ.-освітньої праці членки брали активну участь у святі 150-ліття з дня народження Т. Шевченка, День Матері, жалібних академіях Симона Петлюри, І. Багряного, в організації бенкету і балю свята Державности, влаштували зустріч із п. Ізидорою Косач-Борисовою, та концерт із участю співачки Ганни Ширей та артистів Б. Дніпрового, Евгенії Чайки та С. Дунаєвського. Були доповіді та взяли участь у міжнаціональній виставці та контесті лялек у нардоних строях, де заняли перше місце з нагородою — машина до шиття. Крім того ми виготовили ляльку-модель для музею СУК. Східньої Канади в Торонті.

Відвідували хворих та взяли участь у збірці на фонд акції проти ракової та Червоного Пера. Допомагали рідній та недільній школам і молоді при громаді. Провадилася ширша кореспонденція — одержано 35 листів, а вислано 25 листів. Було пожертвувано на церкву $1,500.00, на Колегію св. Андрея 25 дол., на пресфонд „Променя" 5 дол. Прибутку за 1964 рік було 3,828.12, а витрат — 3,212.47, осталось 615.65.

До нової управи війшли на 1965 рік: голова — Віра Канарейська, заст. голови — Надія Михайловська, Анна Мельник, рекорд. секретарі — Надія Грицина, добр. Галина Костюк, кореспонд. секретар. — Марія Степова, скарбник — Мелентія Новіковська, референтура культ.-освітня: Анна Поліщук, Ольга Гуменюк, Віра Вусата, Референтка журнала „Промінь" — Антоніна Сойко, Анастасія Цвіткова, церковні сестриці — Мелентія Новікова, Антоніна Сойко, Анастасія Цвіткова, Юлія Варварич. До контрольної комісії були вибрані: А. Прокопів, Г. Загоруйко, М. Томчук.

Річні збори оцінили працю всієї управи та були побажання ще кращих успіхів для нової вибраної управи на 1965 р.

Марія Степова, секр.

РОЗА, МАН.
Відділ ім. О. Кобилянської

Річні збори товариства відбулися 22-го листопада, 1964 року в Народнім Домі. Збори відкрила голова пані А. Баран і подякувала всім за кооперацію. Предсідницею зборів була пані Ю. Чубей, секретаркою пані Е. Когут. Членки заряду здали звіти. Діяльність товариство в минулім році: Членки ходили колядувати. Відбулось 5 зборів, 2 засідань заряду і 3 сходин. Улаштовано 3 обіди, Спільне Свячене, Храмовий і Поминальний і 2 пирогові вечері, і одна осіння вечеря.

Відсвятковано День Матері малим концертом. На сходинах, що відбувалися по домах членок, читали обіжники „Промінь" і реферати на часі. Минулого літа наш відділ мав велику приємність гостити голову С.У.К., пані Токарик. Вечер 29-го липня, довго останеться в памяті на-

ших членок, бо той вечір перевели ми в милім товаристві дорогої гості і вислухали її цінної промови. Вечер закінчено перекускою з чаєм. Фінансовий звіт: Осталось в касі з 1963 р. — 243.51, приходи в 1964 році — 347.25, розходи в 1964 році — 344.94, в касі осталось — 245.82.

Заряд на 1965 рік: пані — Анна Баран — голова, В. Романюк — заст. голови, Юстина Чубей рекор. секретарка, Елена Когут — фін. секретарка, Джорджіна Зарицька — касієрка, Юстина Чубей і Джорджіна Зарицька — господині, Катерина Чубей і Варвара Романюк сестриці. Контрольорки — Елена Чубей і Василина Чубей.

Юстина Чубей, секретарка

НИПАВИН, САСК.
Відділ ім. О. Басарабової

Річні збори т-ва відбулися 6 грудня, 1964 року в залі церкви Пресв. Діви Марії. Членки заряду здавали звіти діяльности з цілорічної праці. В минулім році відбулось 7 місячних зборів і одно засідання. З початком року діяльність т-ва почалась традиційною колядою, в якій деякі членки брали участь. До т-ва вписалося дві нові членки — Софія Черапущак і Анна Глек.

Протягом року т-во видало 5 бенкетів, приготовило спільне свячене. Заходами товариства улаштовано 25-літній ювілей товариства. Відбулася Служба Божа, спільний обід і програма на той святочний день. Членки видали перекуску після похорону Мотрі Биць, яка була членкою товариства. Обід на храм, видали курячу вечерю в осені. Відвідували хворих і посилали квіти. Помагали фарбувати Народний Дім. Деякі членки брали участь у фестивалі колядок, який відбувся у грудні.

Т-во пожертвувало 100 дол. на лавки до місцевої церкви, на Народний Дім Тараса Шевченка $160.73, на Інститут П. Могили в Саскатуні 160 дол., на СУМК 25 дол., на „Промінь" 15 дол., також передплачуємо журнал „Промінь".

З року 1963 осталось в касі — 1,263.71, прихід в 1964-ім році — 1,593.99, розходи в 1964-ім ріці — 2,077.37, в касі осталося — 780.33.

До заряду т-ва на 1965 рік увійшли: голова — Маруся Григор, заступниця — Оксана Міхорук, касієрка — Надія Стрільчук, секретарка — Павліна Юзва. Контрольна комісія — Катерина Словська і Розалія Шутер. Сестриці — Марія Григор і Марія Яремко. Комітет відвідування хворих — Маруся Григор і Надія Стрільчук.

Павліна Юзва, секретарка

ГЛЕСЛИН, САСК.
Відділ ім. О. Басарабової

Річні збори відділу відбулися 16-го грудня 1964 р. в залі Української Греко-Православної Церкви. Збори відкрила Анастасія Гаврилів молитвою і була предсідницею, Анна Буй — секретаркою, яка також дала звіт річної діяльности т-ва.

Наша праця в 1964 році почалась з початком червня ювілеєм 50-ліття п-ва Павлів. На храмове свято, що припадає на Петра і Павла членки приготовили обід і в той самий час відбулось свято 150-ліття народження Тараса Шевченка. В маленьку концертову програму входило кілька пісень і деклямації. Помогли панові Лозовчукові зорганізувати відділ СУМК., в якому є тепер 17 членів. Т-во вислало своїм коштом делегатів на сумківський семінар, який відбувся в Саскатуні в Інституті П. Могили. Для членок т-ва ми замовили членські відзнаки смолоскип і запросили голову пров. екзекутиви Союзу, пані С. Стратійчук.

Спільно з церковною громадою улаштували прощальний вечір для Всеч. о. і добр. Столярчуків, а в короткім часі улаштували прийняття для Всеч. о. і добр. Кравчуків. Для хворих у шпиталі відділ висилав картки побажання. Т-во помагає фінансово Окружній Церковній Раді удержувати парохіяльну резиденцію. Членки приготовили обід на конвенцію літератів. Тепер у нас започатковано українську і недільну школу. Цій праці багато уваги присвячує Всеч. о. Кравченко, якому помагають і наші членки. До школи вчащає 40 дітей. Приготовили пирогову вечерю на пущення. Т-во купило речі для хрещення дітей, дало на місцеву Рідну Школу 125 дол.

Приходи в 1964 році були $616.85, осталось з попереднього року 95.24, розходи в 1964 р. — 616.66, в касі осталось 94.43.

Заряд т-ва на 1965-тий рік: голова — Анастасія Гаврилів, заступ. голови — Єва Дмитришин, секретарка — Анна Буй, касієрка — Наталка Матвіїв. Контрольна комісія — Р. Дмитришин, Наталя Григорчук, Рузя Бойко. Комітети: господинь — Марія Гаврилів, хворих — Марія Гарасим (по одній з кожного ред.), бібліотекарки — Анна Гаврилів і Анна Буй. Збори закінчено співом „Де згода в родині".

Анна Буй, секретарка

НІЯҐАРА ФАЛС, ОНТ.
Відділ Доньки України

Річні збори т-ва відбулися 29-го грудня, 1964 р. в церковній залі. Збори відкрив молитвою Всеч. о. прот. П. Самець. Керувала зборами голова, пані Лиса. Вона подякувала членкиням за кооперацію і здала звіт діяльности за минулий рік. Звітували також інші членки заряду.

За рік відділ відбув 9 місячних зборів, приготовив 6 обідів, улаштував 4 чайних прийнять. Відбулось Свято Героїнь, на яке була запрошена пані Ганка Ковальчук з Ст. Кетеринс з рефератом. Відбулись свята — День Матері, День Подяки обідом. Улаштували членки вечерок з продажею писанок в користь журнала „Промінь". Членки приготовили перекуску для дітей рідної школи. Пані Сало приготовила програму з дітьми на вечір св. Миколая. Членки приготовили вечерю для старших членів громади — з нагоди 80-ліття п. Семена Самця і 84-ліття п. Кокора. Дві членки — пані Погранична і пані Митран давали лекції писання писанок паням з Ст. Паулс Енґліш Лютеран Церкви.

Приходи т-ва в 1964 році — 771.92, розходи — 503.62. Заряд т-ва на 1965 рік: голова — А. Погранична, заст. голови — К. Кристовська, рекорд. секретарка — С. Когут, заст. секретарки — О. Білон, касієрка — С. Сиротюк. Контрольна комісія — М. Гупка, М. Пизак, О. Білон. Освітній комітет — В. Лиса, К. Сало, А. Самець. Сестриці — Р. Ленц, М. Нагірна, А. Жаровська.

Ольга Білон — секретарка

ЛЕК ЛА БІШ, АЛТА.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори нашого відділу ім. Л. Українки відбулися на 1-го грудня 1964 року в домі Анни Лобай. Наш відділ існує тільки на третім році життя і поволі та постепенно йде вперед та виконує свою працю чесно й совісно. Наших членкинь немає

багато, але всі працюють і праця тому є легкою для всіх. Ми також працюємо багато для церкви й помагаємо скільки можемо. Наші жінки за чергою доглядають, щоб наша церква була чиста й гарна для кожного Богослужения. За минулий рік в нас відбулось 10 місячних зборів і 2 надзвичайних зборів. Мали одно бінго, та помагали видавати вечерю на весілля. До церкви купили Плащеницю й шлюбні корони та інші речі. Ми також пожертвували на Колегію св. Андрея у Вінніпегу 50 долярів. Також мали вечерок в память Л. Українки й О. Басараб. Наші жінки брали участь у святі в память Т. Шевченка. Під час Різдвяних свят ми кожного року роздаємо дітям подарунки. Улаштували два вечорки писання писанок. Членкині на Великдень ходили до шпиталю відвідувати хворих і дарували писанки.

Фінансовий звіт: З 1963 року осталося 580.12, прихід з 1964 році — 534,79, розходи в 1964 році були — 545.79, а в касі осталося — 569.12.

До заряду на 1965 рік були вибрані такі членкині: В. Салагуб — голова, Р. Вовк — заст. голови, М. Стефанюк — рекор. секр., В. Погранична — касієрка.

М. Стефанюк, секр.

ВАЙТА, МАН.
Відділ ім. О. Кобилянської

Річні збори т-ва відбулись 13-го грудня, 1964 р. в Українськім Народнім Домі. Предсідницею була Анна Подольська, секретаркою — Софія Сторожук. Звіт діяльности т-ва здавали членки заряду.

Діяльність: за рік відбулось 6 місячних зборів, 4 освітніх сходин, сходились по домох членок. Заходами т-ва відбулося свято-роковини Ольги Кобилянськії, а також Свято Книжки. Членки доглядають парафіяльну хату і до неї докупили потрібні речі. Членки приготовили Новорічну Вечерю, День Подяки і улаштували День Матері. Комітет відвідував хворих у шпиталі. Членки перевели збірку на Червоний Хрест, ходили колядувати.

Заряд т-ва на 1965 р.: голова — добр. Т. Куліш, засть голови — Н. Дикун, секр. рек. — С. Сторожук, заст. секр. — М. Негрич, касієрка — Олеся Деревянчук, фін секретарка — Єлена Боднарчук, голова кухонного комітету — Анастасія Тесарська. Контрольна комісія — Ольга Пацьорка, Н. Тисарська. Сестриці — Ольга Пацьорка, А. Пацьорка, М. Музика.

Софія Сторожук, секр.

ЕТЕЛБЕРТ, МАН.
Відділ ім. св. Ольги

Річні збори жіночого товариства відбулися 7-го грудня у домі пані Стефанії Савчин. Предсідницею була пані М. Козар, секретаркою пані А. Савчук.

Слідували звіти урядниць з діяльности за минулий рік.

Голова, пані Козар подякувала членкам за їх кооперацію і працю у товаристві протягом року.

Товариство відбуло 10 місячних зборів. Відбулися такі підприємства: чайне прийняття, Великодне спільне свячене, обід на свято Петра і Павла, осіння вечеря і осінний базар. Відсвятковано День Матері концертом. Членки улаштували 2 продажі печива і дали 2 перекуски. Членки беруть участь у церковному хорі і ходять колядувати. Виповнили бюджет до централі за минулий рік, товариство подарувало грошеву суму на такі цілі: 40 дол. на організаційний фонд Союзу Українок Канади, 35 дол. на Колегію св. Андрея у Вінніпегу. Товариство вислало делегатку, пані Михайлину Козар на з'їзди до Роблину, Давфину і на з'їзд у Вінніпегу. Гостили голову Союзу Українок Канади пані А. Токарик.

Товариство передплачує „Промінь" і „Вісник" до товариства. Заряд на рік 1965-тий: голова — Михайліна Козар, заст. голови — Марія Григорчук, секретарка — Анна Савчук, касієрка — Стефанія Савчин. Контрольна комісія — Євгенія Макух і Олеся Григорчук. Сестриці — М. Анна Кійко, Марія Бурла і Текля Шевчук.

Приходи з року 1963 осталося — 422.91, приходи — 937.13, розходи у 1964 році — 382.19, у касі осталося — 977.85,

Анна Савчук, секретарка

БЛЕЙН ЛЕЙК-КРИДОР, САСК.
Відділ ім. Хариті Кононенко

Річні збори т-ва відбулися 1-го грудня 1964 р. в домі пані Анни Равлик в присутности 18 членок. Звіт діяльности т-ва здавали членки заряду.

Голова т-ва, пані Т. Ткачик подякувала членкам і зарядові за співпрацю. Діяльність т-ва: Протягом року відбулось 10 місячних зборів, приготовили членки три бенкети, 2 похоронні обіди, 1 поминальний обід, одну весільну вечерю, обід на храм, Великодний чай і продаж писанок та печива. Різдвяний чай та продаж вишивок і печива і прощальне прийняття для нашої членкині і бувшої голови, пані Т. Ткачик, яка з родиною переїхала в іншу місцевість.

Відділ жертвував: на журнал „Промінь", з'їздовий фонд, Червоний Хрест, на місцеву церкву 320 дол., на Інститут П. Могили 325 дол. для пров. екзекутиви СУМК 25 дол., організаційний фонд. Фінансовий звіт: з року 1963 осталось в касі — 2,013,66, приходи в 1964 р. — 788.10, розходи в 1964 р. — 824.81, в касі осталось — 1,976.95.

Заряд т-ва на 1965 рік: голова — Марія Цьона, заст. голови — Анна Солодюк, секретарка — Анна Гунчак, касієрка — Анна Боднарчук. Контрольна комісія — Юлія Гайдокевич, Євгенія Грицюк. Комітет хворих — М. Михайлюк, К. Парчевська, Ю. Гайдокевич. Сестриці — М. Човганюк (всіх разом подано 5, поміщуємо одно імя, ред.)

Катерина Парчевська

МОНТРЕАЛ, КВЕ.
Відділ ім. Ганни Барвінок

Річні збори відбулися 15-го червня 1964 р.

Протягом останнього року відбулося: 9 місячних зборів, 5 зборів екзекутиви, та 3-оє надзвичайних зборів товариства. Під час зимового сезону наше товариство влаштувало чайний вечір для нових кандидаток в членкині, на який запросили голову Союзу Українок Канади, пані А. Токарик. Влаштували також чайні вечори з нагоди нашого ювілею, введення нових членкинь в товариство та з нагоди святкувань уродин та ювілеїв подружжя наших членкинь. Організували культурно-освітний вечір, прихід з якого був призначений на дитячу оселю при Соборі св. Софії. Іншим разом запросили п. Ю. Мошинського, який оповідав про свою подорож по Японії. Запросили пані Чіро — спеціялістку по вживанню косметики, яка прочитала цікаву доповідь.

Членкині колядували на Різдво, пе-

ред Великодними Святами організували телевізійний виступ дітей на програмі „Маджік Том" з метою писання писанок, та мали вечір писання писанок. Брали участь у Святі Книжки, учащали на курси українознавства для членкинь.

Зібрали „кошик" для бідної родини на Різдво і на Великдень. Добровільно збирали гроші для Червоного Пера і для організації досліджування пістрака; одна членкиня помагала продавати в крамниці при одному з монтреальських шпиталів.

Влаштували розпродаж вживаних речей, брали участь в церковному базарі та помагали на літній оселі у вихованню дітей і в господарських обов'язках.

Перший раз приготовили Свячене для церковної громади, прихід з якого був призначений на церковні лавки. Помагали приготовити перекуску з нагоди від'їзду сот. В. Мошинського і його родини.

Мали спільну забаву з СУМК-ом та приготували їм обід з нагоди їхнього „Бовлінг Турнамент".

Висвітлювали фільми: про українців в Австралії, та про З'їзд СУС у Вінніпезі.

Посилали делегаток до місцевого КУК-у та до Суспільної Служби.

На сезон 1964-1965 управа товариства є: Голова — пані О. Бурак, уступаюча голова — пані Є. Загурак, заступниця голови — О. Новак, фінансова секретарка і касирка — Я. Лелюх, секретарка кореспонденційна і рекордова — Є. Шкурат. Добродійна референтка — М. Ланяк. Програмова референтка і бібліотекарка — О. Мех.

Фінансовий звіт: Загальний прихід — 3,133.43, на Собор св. Софії — 1,100.00.

Є. Шкурат, секретарка

МЕНЗІ, МАН.
Відділ ім. Лесі Українки

Річні збори відбулися 8-го грудня в домі п-ва Олекси і Розалії Пелешок. Членок присутних було 11. Діяльність за минулий рік: Відбулось 11 місячних зборів, 1 надзвичайні збори. Членки приготовили 2 обіди, спільне свячене і храмовий обід, 1 спільну вечерю, 2 концерти — Тараса Шевченка і День Матері, 1 представлення. Мали читання рефератів і молебень за визначних жінок і героїнь України. День Подяки, Свято Книжки, Листопадове Свято, 25-ліття відзначення грамотами членкинь. Прийняття з нагоди відвідин голови Союзу, пані А. Токарик. Членки занялися збіркою на Червоний Хрест і Марч оф Даймс. Висилали речі в користь Колегії св. Андрея. Жертвували на парафіяльний дім в Овкбурн $159.50, на Народний Дім 158 дол., на церкву $97.36, на „Промінь" 15 дол., на стипендійний фонд 5 дол., на переклади творів Лесі Українки 5 дол., С.У.С. 5 дол., СУМК 5 дол. орг. фонд 20 дол., Червоний Хрест 5 дол., умово нерозвинених дітей 5 дол.

Фінансовий звіт: В касі з року 1963 осталось $1,000.81, прихід в 1964 р. 862.35, розхід в 1964 р. 763.45, в касі осталося 1,099.77.

Заряд на 1965 рік: голова — Мірта Друль, заст. голови — Розалія Пелешок, рек. секр. — Імілія Пелешок, фін. секр. — Настя Друль, касієрка — Марія Чвалюк, контрольна комісія — Наталія Скоциляс, Юзефка Друль. Референтка архіву — Наталія Пелешок. Господині — Н. Скоциляс, Н. Плешок, Марія Друль, гардиробчиця — Марія Друль, сестриці — Юська Друль, Михайлина Чвалюк.

Розалія Пелешок, секретарка

ЕНДРУ, АЛТА.
Відділ ім. Лесі Українки

Діяльність: У минулім році т-во відбуло 11 місячних зборів, улаштувало 9 вечорів з імпрезами та перекусками. Членки приготовили 2 обіди, пирогове пущення, три вечорі бінго, мали два випродажі домашнього печива і чай і відбули три прощальних вечори. В Ендру відбувся окружний з'їзд Союзу Українок Канади, в якім жіноче товариство взяло активну участь.

В освітній праці членки жіночого т-ва опікуються недільною школою, помогали у приготуванні концерту на св. Миколая з ялинкою та приготовили дарунки на той день для дітей недільної школи, в якій навчає п. Іван Гуцуляк. Відбулося дві доповіді, які виголосив Всеч. о. І. Гикавий на тему „Вороги християнства" і „Свідки Єгови". Товариство улаштувало роковини Т. Шевченка, Лесі Українки і Ольги Кобилянської.

Товариство вислало свій повний буджет до централі Союзу Українок Канади, передало місцевій церковній громаді 300 дол. на прикрасу церкви, дало 30 дол. нагороди студентові української мови в місцевій державній школі в клясах 11 і 12 і 5 дол. нагороди для студента в початкуючих клясах української мови.

Заряд т-ва на 1965-тий рік: голова — В. Мельник, 1-ша заст. голови — Марта Андрук, 2-га заст. голови — Р. Л. Гуцуляк, секретарка — Р. І. Гуцуляк, касієрка — Марія Дробіт. Контрольна комісія — Н. Маркевич і Дора Лакуста, кухонний комітет — Н. Матичук, В. Якимчук, М. Бабюк.

Р. І. Гуцуляк, секр.

ВИТКОВ, САСК.
Відділ ім. О. Кобилянської

Річні збори т-ва відбулися 20-го грудня 1964 р. Збори відкрила голова, пані Анеля Войтюк молитвою „Отче наш". Предсідницею зборів була пані М. Войтюк, а секретаркою пані Анна Іванчук.

Слідували звіти діяльности членок заряду, що їх здавали пані: Анеля Войтюк — голова, Ганя Іванчук — касієрка, М. Мартинюк — від сестриць Галя Стокалко від господинь і від контрольної комісії М. Войтюк і А. Іванчук.

Голова т-ва пані Анеля Войтюк, у своїй промові до членок подякувала їм за добру співпрацю. Вона сказала, що коли членки охочо помагають голові, то й робота гарно йде і праця в організації стає приємною.

Діяльність т-ва в минулім році було така: Членки улаштували 5 забав з танцями. Робили і подавали вареники (пироги) і дохід з того в $43.80 передали на малорозвинених умово дітей до шпиталю у Норт Бетлфорд. Улаштували в Норт Бетлфорд випродаж Великодного печива.

В день роковин Тараса Шевченка Всеч. о. Столярчук виголосив цінний реферат. Заходами т-ва відбувся день Свято Матері концертовою програмою, з якого дохід в 10 дол. передано на прес. фонд журнала „Промінь" членки приготовили обід на храм. В місцевості відбулось навчання дітей релігії в недільній школі і т-во дало 50 дол. на меблі до парафіяльного дому. Членки приготовили обід на День Подяки, устроїли осінний базар, прощальний обід для Всеч. о. Столярчука, членську вечерю і дві інших вареникових (пирогових) вечер. Спільно з іншими організаціями улаштували прощальний

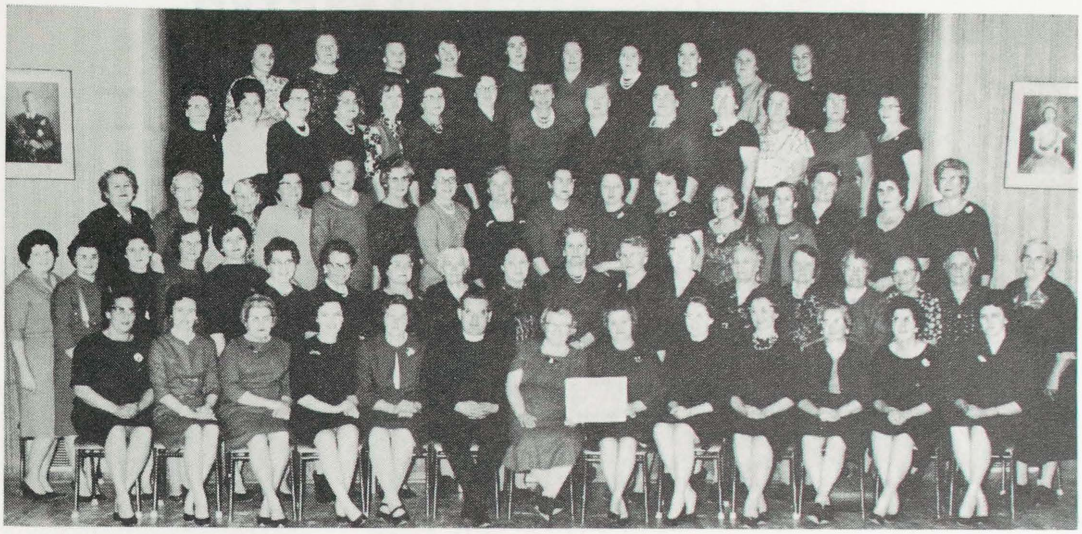

Світлина членок відділу у Вегревил, взята під час річних зборів т-ва.

ВЕҐРЕВИЛ, АЛТА.
Відділ ім. св. Ольги

Річні збори т-ва відбулися 1-го грудня, 1964 р. в залі Українського Народного Дому. Звіти членок заряду та ріжних комітетів виказали гарну працю за минулий рік.

В протягу року відбулося 10 місячних зборів. Відбувся базар продаж печива, 3 святочні обіди, 5 бенкетів, 9 похоронних обідів і перекусок та 2 весільні обіди. Під час вистави на площі товариство займалося їдальнею протягом майже чотирьох днів. Це був наш найбільш відвічальний проєкт, що його очолювала пані Філька Павлюк і пані Ольга Клюц.

В культурно-освітній праці членки улаштували концерт-академію Лесі Українки і Ольги Кобилянської та взяли участь у 50-літнім ювілеї Українського Народного Дому. Комітет рівночасно опікувався відділом СУМК і недільною школою. Для дітей цих членки т-ва приготовили різдвяні подарунки та видали перекуску після св. Причастя, улаштували пікнік на закінчення шкільного року. Товариство передплачує „Промінь", „Український Голос" і „Вісник" для шпиталю і Старечого Дому. Комітети: Церковний, добродійної праці та відвідування хворих також виконали гарну працю.

Наш фінансовий звіт за рік був дуже добрий: з попереднього року осталось в касі 1,496.26, прихід в 1964 р. — 9,095.79, розходи в 1964 р. — 8,145.78, в касі осталось 2,446.27. Доповнило т-во жертву на Інститут св. Івана в Едмонтоні в $1,000.00 за що стало іменоване меценатом Інституту. Передано до церковної каси $1,000.00 і дало на журнал „Промінь" 50 дол.

Заряд т-ва на 1965-тий рік — пані: К. Семелюк — уступивша голова, М. Касіян — голова, О. Клюс — 1-ша заст. голови, Р. Синюк — 2-га заст. голови, В. Кирильчук — рек. секретарка, О. Мельничук — кор. секретарка, В. Вингринюк — касієрка. Контрольна комісія — В. Шапка, Е. Федорук, Л. Лукинчук. Комітети: відвідування хворих — Б. Юніят, С. Бакала й А. Ґошко. Референтка „Променя" і Фундації Н. Кобринської — М. Музика. Програмовий комітет — В. Федорук і добр. Н. Крищук, площової їдальні — Ф. Павлюк і К. Семелюк. Голови комітетів: сестрицтва — Е. Фодчук, української школи — Е. Равлюк, недільної школи — О. Кравець, базару — А. Солдан, добродійної праці — К. Семелюк, архіву — Ф. Павлюк, освіти — В. Саварин. У відділі є 99 членкинь.

Олена Мельничук, секретарка

вечір для дорогих наших членів — п-ва Августина й Ольги Іванчуків. Членки готували і продавали їжу на випродажі на фармі. Т-во жертвувало 10 дол. на Видавничий фонд, 5 дол. на білети королеви СУМК.

Фінансовий звіт: в касі з 1963 року осталось $1,160.85, приходи в 1964 році — 1,268.72, розходи — 1,680.07, в касі осталось — 748.70.

Заряд на 1965 рік: голова — Галя Олексюк, заст. голови — М. Ґоян, секр. — Анна П. Іванчук, касієрка — Анеля Войтюк. Контрольна комісія — М. Войтюк, Галя Стокалко, Анні. Е. Іванчук.

Савеля Бузяк, секретарка

СВЯТО ГЕРОЇНЬ
Ґримсбі, Онт.

Заходами відділу ім. кн. Ольги в Ґримсбі було улаштовано свято українських жінок героїнь, яке відбулось 28-го лютого, 1965 р. На це свято прибули з Торонта запрошені гості — заступниця голови Союзу Українок Канади пані Калина Сакалюк, панна Анна Фігус і панна Стефанія Олійник.

Програму свята відкрила вступним словом голова нашого відділу, пані Теофіля Дяковська, в якім зясувала ціль такого свята. По цім слідувала цінна своїм змістом доповідь пані К. Сакалюк. Жіночий хор та жіночий квартет відспівали кілька пісень, а дві пані дуже гарно віддеклямували відповідні поезії.

Свято закінчилось гостинним чайним прийняттям.

С. Прокоменко, секр.

ДОМАШНЄ ГОСПОДАРСТВО

Курятина запечена з рижом

Варене куряче мясо, 2 горнятка вареного рижу, 3 яйця, 3 горнятка курячого росолу (юшки), 1 банка консервованої грибової зупи, сіль і перець до смаку.

Для цього припису потрібно мяса з невеличкої курки. Мясо відділити від костей і покраяти на малі куски. Змішати мясо з рижом. Убити яйця, і додати оставші складники. Сполучити цю масу з мясом і рижом. Заправити сіллю і перцем до смаку. Хто любить можна додати трохи дрібно посіченої цибулі. Виложити масу у вимащену маслом ринку або „кесерол", а верх покрити кришками хліба, змішаними з топленим маслом. Пекти в мірній печі (350) приблизно 45 хвилин. Цей припис вистачає на 8 осіб.

С. С.

Овочева сирівка

Це пишний десерт і годиться на гостинні оказії. 4 помаранчі, 2 грейпфрути, 1 банка (14-унцій) посіченого замороженого ананасу, 1 банка (14-унцева) заморожених малин, 1 пайнт морозива або цитринового шербету.

Обчистити помаранчі і грейпфрут з лушпини і розділити їх на окремі частинки. Змішати разом всі овочі, крім малин. Дати овочі до холодільника, щоб були готові на потребу. Малини розморозити і поставити у холодільник. Коли приходить пора подавати десерт на стіл, накладати овочі у скляні шербетові чашки або звичайні мисочки, на верх дати велику ложку морозива або шербету. Прикрасити малинами.

Н. Сенів

Торт з гарбуза і дактилів

½ горнятка посічених дактилів, ½ горнятка посічених волоських горіхів, 2 ложки муки, ¼ горнятка масла, 1 горнятко жовтого цукру, ⅔ горнятка вареного гарбуза, 1 ложечка ванілі, 2 яйця, ½ горнятка просіяної муки, 1 ложечка порошку до печива, ½ ложечки цинамону, ½ ложечки мускатного горіха (нагмег), ¼ ложечки імберу (дженджер), ¼ ложечки соди до печива.

Змішати дактилі, горіхи і дві ложки муки. Відставити це набік. Розтопити масло, додати цукор, розмішати і зняти з вогню. Домішати гарбуз і ванілю. Додавати яйця по одному і за кожним докладно вбивати. Муку просіяти разом з оставшими сухими складниками. Додати муку до маси. Домішати дактилі з горіхами. Виложити у вимащену товщем форму розміру 9 x 9 цалів. Пекти у мірній печі (350) приблизно 25 хвилин. Подавати на стіл теплим з вбитою сметанкою.

Н. Сенів

Коржики на сметані

2 горнятка просіяної муки, 2 ложечки порошку до печива, ½ ложечки солі, ¼ ложечки соди до печива, 2 ложечки маргарини або „шортенінг", ¾ горнятка або більше кислої сметани.

Піч наставити на високу температуру — 450 ст. Приготовити бляху і висмарувати товщем. Муку пересіяти з сухими складниками два рази. Додати маргарину або „шортенінг" і докладно розтерти з мукою. Додати сметану і легко все сполучити, але довго не вимішувати. Виложити на посипану мукою стільницю і розплескати тісто або качалкою вирівняти на грубо. Викраювати формою круглі коржики або порізати ножем квадратики. Посмарувати верх коржиків топленим маслом. Пекти в дуже гарячій печі приблизно 10-12 хвилин. Подавати на стіл теплими.

(Подала Марія Сохацька)

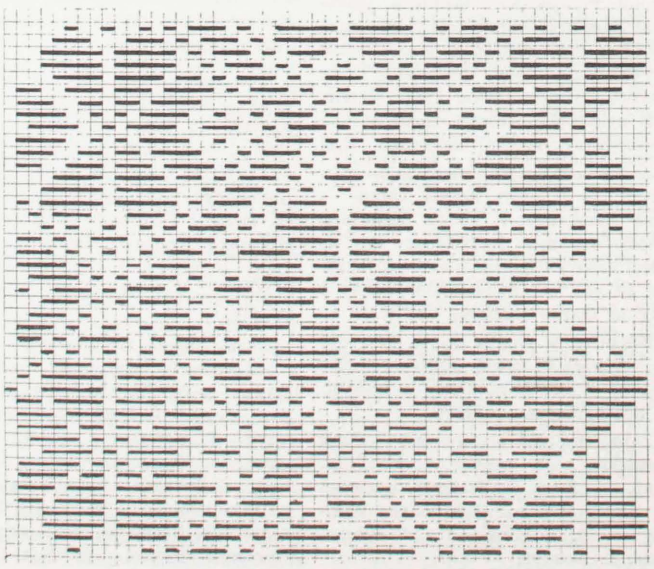

Гляди інструкції на ст. 33 внизу

ВИКАЗ ЮВІЛЕЙНИХ ПОЖЕРТВ

Відділ С. У. К. при Катедрі св. Івана — Едмонтон — $77.50
На чаю зложили на ювілейний фонд:

Пані Т. Лазарович —	6.50
Пані В. Ґрабарчук —	6.50
Пані Е. Шкільна —	5.00
Пані Катерина Міськів —	5.00
Пані П. Гриник —	5.00
Пані Ольга Ганочко —	5.00
Пані Г. Фарина —	5.00
Пані Михалина Будник —	5.00
Пані Е. Винничук —	5.00
Добр. Ю. Мельничук і пані Н. Боднар —	5.00
Відділ ім. Л. Українки — Ту Гилс, Алта. —	25.00
Відділ ім. О. Басарабової — Ґлеслин, Саск. —	20.00
Відділ ім. С. Русової — Кемсек, Саск. —	12.00
Пані Анастазія Стечишин — Вінніпеґ —	10.00
Пані Савеля Стечишин — Саскатун —	10.00
Пані Павліна Клюкевич — Венкувер, Б. К. —	10.00
Пані В. Ґерега — Гаєс, Саск. —	10.00
Добр. Михайлина Стефюк — Толстой, Ман. —	10.00
Пані Марія Кінащук — Ватсон, Саск. —	10.00
Відділ ім. Доньки України — Реджайна, Саск. —	10.00
З похорону бл. п. Івана Ґонсова — Монтреал —	7.00
Пані А. Стахів — Торнгил, Онт. —	6.00
Пані А. Гавричинська — Торонто —	5.00
Пані Анна Бойчук — Венкувер, Б. К. —	5.00
Відділ ім. О. Басарабової — Вакав, Саск. —	5.55
Відділ ім. О. Кобилянської — Сондавн, Ман. —	5.00
Відділ ім. Княгині Ольги — Стінен, Саск. —	5.00
Відділ ім. Л. Українки — Овкборн, Ман. —	5.00
Пані Л. Івасюк — Едмонтон —	5.00
Пані Наталка Мельничук — Едмонтон —	5.00
Пані Мирослава Фербей — Едмонтон —	5.00
Пані Марія Ґургула — Виндсор, Онт. —	5.00
Пані П. Гарасимів — Виндсор, Онт. —	5.00
Пані М. Вівчар — Гемилтон, Онт. —	5.00
Пані Анна Лазарович — Саскатун —	5.00
Сестрицтво при Укр. Прав. Громаді — Летбридж —	3.00
Добр. О. Сацевич — Венкувер, Б. К. —	3.00
Пані Катерина Ксьондзина — Ст. Альберт, Алта. —	3.00
Пані К. Боярчук — Норт Сирі, Б. К. —	2.00
Добр. А. Ференсів — Торонто —	2.00
Пані Марія Мельник — Кейстор Сентер, Онт. —	2.00
Пані Анна Воробець — Вінніпеґ —	2.00

По $1.50: С. А. Талпаш — Бюкенен, Саск., Галина Бабій — Вінніпеґ, Клавдія Малинська — Райн, Саск., Д. Мицак — Едмонтон, М. Добровольська — Торонто, А. Данилюк — Гаєс, Саск., Марія Байдак — Монтреал, Е. Фушанська — Торонто.

По $1.25: Марія Світальська — Гегерсвил, Онт.

По $1.00: Н. Кос, В. Маланчук, А. Сташко і Ґ. Магас з Едмонтону, А. Погранична, М. Нагірна — Наягара Фалс, Онт., М. Костів — Ґримзбі, Онт., Т. Дикун — Гардентон, Ман., Варвара Вовк — Овкбирн, Ман., Ева Лах — Монтреал, Анна Бойко — Торонто, Д. Дворник — Порт Довер, Онт., О. Шнурко —Содорі, Онт.

По 50 ц.: П. Кревецька, А. Семотюк, М. Бучковська — Вінніпеґ, Н. Міщук — Ґилберт Плейнс, Ман., Ґ. Лучак — Верон, Б. К., Добр. М. Легенюк — Монтреал, М. Пернаровська — Саскатун, В. Страшок — Торгилд, Алта, А. Карпів — Монтреал, Ґ. Роїк — Едмонтон.

Даруся Пасічник — Йорктон, Саск., С. Залозецька — Вінніпеґ, Д. Максимич — Лашін, Кве., М. Гомонко — Монтреал, Анна Рудницька — Торгилд, Алта., М. Мельничук — Вестлок, Алта., А. Ткаченко — Летбридж, Алта., Оксана Фестрига — Гемилтон, Р. Кавулич — Блейн Лейк, Саск., М. Поліщук — Винярд, Саск., добр. Е. Труфин — Флин-Флон, П. Архутич — Содбури.

НАША КАМПАНІЯ УСПІШНО РОЗГОРТАЄТЬСЯ

Ми хотіли б назвати цих, що вийшли вже на поле праці в кампанії людьми доброї волі. А добра воля тоді, коли людина бачить ціль і відчуває покликання прилучитись до благородного діла.

Понижче подаємо спис імен тих пань, які до цього благородного діла вже приложили своїх рук. В хвилину, коли журнал, вже готується до преси, ми одержали вістку від пані Марії Музики з Вегревил, яка відразу придбала 8 нових передплатниць. Має за собою таке саме число пані К. Міськів з Едмонтону. Близьке до них число має пані Марія Квас з Торонто. Багато імен на листі, які почали і продовжують працю. В кожнім числі ми будемо подавати повне число здобутих передплат. Кличемо інших приєднатись до людей доброї волі і тим помогти журналові поширити його серед жіноцтва.

ПРИДБАЛИ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Пані К. Міськів — Едмонтон 1, раніше 7, разом —	8
Пані Марія Музика — Вегревил, Алта. —	8
Пан В. Перепелюк — Флин Флон 2, раніше 1, разом —	3
Пані А. Москалик — Вінніпеґ 1, раніше 1, разом —	2
Пані А. Сарчук — Вінніпеґ —	2
Пані Е. Гуменна — Ігонія, Саск. —	1
Пані К. Рожак — Едмонтон —	1
Добр. К. Дебрин — Лондон, Онт. —	1
Добр. Г. Костюк — Монтреал —	1
Пані Марія Ґургула — Виндсор, Онт. —	1
Пані Е. Пресловська — Едмонтон —	1
Пані О. Завісляк — Вінніпеґ —	1
Пані М. Монастирська — Вінніпеґ —	1
Пані В. Білик — Норт Бетлфорд, Саск. —	1
Пані В. Ґерега — Гаєс, Саск. —	1
Пані А. Вишневецька — Вінніпеґ —	1
Пані Е. Крофут — Бофало, Н. Й. —	1
Пані Ніна Дідусь — Монтреал —	1
Пані Л. Шевченко — Лондон, Онт. —	1

ПОПРАВКА

У журналі ч. 3, з березня, у виказі пожертв було: Пан Іван Дорош (з похорону бл. п. Куйти) Єлов Крік — $5.00. Має бути: з похорону бл. п. Палагії Кухти.

МОДЕЛЮЄ ОЛЕНКА ВЕРХОМИН

До ілюстрації на ст. 32.

Комплект-спідничка, блюзка і шаль. Матеріял-лляне полотно осінно-зеленого кольору. Вишиване гладдю. Кольор ниток осіннього листя ДМС. Номер 436 або 725. Якщо суконка з білого полотна, то вишивати нитками кремового, або сірого кольору.

P 9D JAN 66
SAMYCIA MRS S
6712-111 AVE
EDMONTON ALTA

ДОКІЯ ГУМЕННА

СКАРГА МАЙБУТНЬОМУ

РОМАН

Ювілейне видання, присвячене 150-літтю Т. Шевченка. 320 стор. Тверда оправа.

Ціна 5 дол.

З незалежних причин ця праця з'являється у світ через 8 років після виходу роману-хроніки „Хрещатий Яр", що є, власне, продовженням роману „Скарга Майбутньому".

Читачів, зацікавлених мати цілість і додати до „Хрещатого Яру" „Скаргу Майбутньому", просимо звернутися на нижче подану адресу не відкладаючи, бо пізніше цієї книжки може вже й не бути: фінансова неспроможність оплати друку та відсутність місця для зберігання видань примусили видати „Скаргу Майбутньому" меншим накладом, ніж „Хрещатий Яр", з тим, щоб книжку відразу ж і розіслати.

Замовлення й оплату слати на адресу:

D. HUMENNA
c/o The Ukrainian Academy
of Arts & Sciences in the U.S. Inc.
206 West, 100th Str.
New York, N.Y. 10025, U.S.A.

ТРИ СИЛЬВЕТКИ

В цій книжці широко описано про життя і творчий шлях Марка Вовчка, Л. Українки і О. Кобилянської. Поручуємо „Три сильветки для прочитання членкам, для тих, що будуть готовити реферати, для спільного читання на вечорах.

Цю книжку опрацював кілька років тому проф. Леонід Білецький. До редакції „Промінь" звертаються поодинокі читачі за інформаціями за подібними матеріялами. Щиро поручаємо її всім зацікавленим

Ціна її $1.50.

Замовляйте

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
624 Upper Ottawa St.,
Hamilton, Ont.

ТИМ, ЩО ЛЮБЛЯТЬ ВИШИВАТИ

UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES

Опрацювала Анастасія Рурик

так називається книжка вишивок і стібів, написана в англійській мові. Багато ілюстрована, 12 сторінок взорів вишивок, 8 з них в кольорах, багато ілюстрованих взірців на вишивання декоративних подушок, обрусів, доріжок, рушничків з показником кольорів ниток. Є взори вишивок полтавського вирізування, роблення мережок. Стіби показують як легко навчитись вишивати гладдю, низинкою, яворівкою та багато інших стібів.

Книжка має 130 сторін друку, широкий формат, вигідний для розміщення взорів, спеціяльна оправа, щоб книжка легко відкривалась.

Книжку видав Союз Українок Канади.

Продається по $4.00 з пересилкою.

Замовлення разом з грішми висилайте на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
624 Upper Ottawa St.,
Hamilton, Ont.

Ви можете набути в нас книжку

„УКРАЇНСЬКА ЖІНКА В ХОРЕОГРАФІЇ"

Марії Пастернакової

Є це рідкісна книжка про танцювальне мистецтво. Познайомтесь з культурою танцю, його прадавньою історією, його етапами, народніми танцями, клясичнимм балетом і мистецьким модерним танцем, пізнайте сучасних українських балерин, що здобувають місце, хоч і на чужих сценах, але з українським імям, балетах.

Книжка здобула широкий відгомін у пресі, поважне число прихильних рецензій були поміщені в різних часописах і журналах. Видання дуже гарне, на добрім папері, багато ілюстрована. Стор. 215.

Ціна $3.00 з пересилкою.

Замовлення слати:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
624 Upper Ottawa St.,
Hamilton, Ont.